

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 27 (2886) 2005 JULY-LIEPA 6 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Kas buvome, kas esame?

Liepos mėnesio pradžia – valstybinių švenčių laikas. Pirmoji mėnesio diena – tai kasmetinė Kanados susivienijimo sukaktis, dabar vadinama “Canada Day”, ketvirtoji diena – JAV nepriklausomybės šventė, o šeštoji skirta mums, lietuviams, prisiminti tolimos praeities įvykį – Mindaugo vainikavimą Lietuvos karaliumi. Nuo 1990 metų ši diena vadinama Valstybės diena.

MINDAUGO vainikavimas Lietuvos karaliumi įvyko 1253 m. liepos 6 d. Jau vien ta data daug ką pasako, ir nebereikia jokių ilgesnių aiškinimų apie mūsų valstybės pradžią. Tik norisi lyg šūktelti – ak, jei ta mūsų valstybė būtų išsilaikiusi iki šių dienų! Tada, žinoma, daugelio problemų, kokios šiandien nelengvai sprendžiamos, nebūtų buvusių. Būtų buvusios kitokios, bet ko nežinai, atrodo kad ir nėra. Tasai “jeigu” nieko nebereiškia, ir šiandieninė Lietuva yra tokia, kokia yra. Šimtmečių slinktis ją tokią padarė. Tyrinėjame tą praeitį, apžvelgiame padarytas klaidas, kurių per septynis šimtmečius įvairiausių susikrovė. Kai kam tos klaidos tampa rimtais išpėjimais, kai kam pamokomis, kitiems gal tik apgailestavimas. O kai kam tos klaidos gal ir naudos nešė. Istorikai darbuojasi stengdamiesi kaip galima tiksliau atskleisti tautos ir valstybės praeitį. Dėl kai kurių įvykių ar išvadų jie nesutaria. Tai normalu. Tik kartais susidaro įspūdis, kad kai kurie praeities tyrinėtojai savo darbus atlieka arba pagal specialius užsakymus, arba veikiami pasaulėžiūrinių įsitikinimų. O iš tikrųjų kaip ką bemėgintum pakreipti, istorija yra nepajudinamas daiktas, nebepataisomas, ir jos švėsinimai ar tamsinimai nieko nepakeičia. Bandymai ką nors perrašyti tik pripainioja klastočių. Tokio neigiamo reiškimo pavyzdžiu galėtume nurodyti sovietinės okupacijos laikotarpį, per kurį buvo mėginama ne tik iškraipyti mūsų istoriją, bet ir paruošti žmones, kad tai toliau darytų.

LIETUVAI atgavus nepriklausomybę, tęsiant toliau valstybingumą, reikėtų nedelsiant rimtai peržiūrėti, kas iškraipyta ir atsisakyti okupanto sukurtų klaidinimų. Mat augantis ir mokslus einantis jaunimas ką pasisems, tą ir turės. Atsakomybė didelė ir liečianti visus, įskaitant ir besikeičiančius valstybės vadovus. Ką ir iš kieno lūpų moksleivis sužinos apie viduramžių Lietuvą, apie didžiuosius ir mažesnius kunigaikščius, nujojusius iki Juodosios jūros ar ne, apie kovas su kryžiuočiais ir rusiškais totoriais – svarbu. Bet šiandien, regis, svarbiau būtų skleisti tiesą apie netolimą praeitį, dėl kurios kaip tik daugiausia nesutarimų pasigirsta. Jaunuolis, prisiskaitęs įvairių skirtingų aiškinimų, kad ir apie Lietuvos okupaciją, visada klaus, kuris istorikas skelbia tiesą? O dėl sovietizacijos ir įvairių “savanoriškumų” savo nuomonės ir išvadas plačiai dėsto ne vien tik istorikai. Vadovėliai moksleiviams jau seniai nebėra vienintelis žinių šaltinis. Jei pritrūks atitinkamų pastangų tiesai skleisti, gali kilti rimtas pavojus niekuo nebetikėti. O tai veda į nihilizmą, nuo ko pirmiausia turėtų būti apsaugotas jaunimas, ateities vadovai. Valdovų rūmai valstybės valdymo tęsėjams nedaug ką reikš, jei nebus aiškumo, kas mes buvome, kas esame ir ko siekiame. Žinotina, kad mūsų istorijos iškraipymais ir klastotėmis visada labai rūpinosi Lietuvos okupantai, pagal reikalą užverbudami tiek ir tokių praeities tyrinėtojų, kiek kada jiems reikėjo. Sumenkinus tautos žygius ir laimėjimus, lengviau ardyti nepriklausomos valstybės stiprinimo pamatus. Č.S.

Poeto Jono Mačiulio-Maironio paminklas Kaune, Rotušės aikštėje prie jo vardu pavadinto literatūros muziejaus
Nuotr. S. Sajauskio

Žemaičiai ir aukštaičiai

Kaip šie žodžiai bei sąvokos atsirado lietuvių kalboje ir ką jie reiškia šiandieną. Apie tai rašo prof. ZIGMAS ZINKEVIČIUS savo leidinyje *Istorijos iškraipymai*

Istorijos šaltiniai rodo, kad žodžiu *žemaičiai* senovėje buvo žymima ne etninė ar kalbinė, bet geografinė, politinė sąvoka. Jis reiškė valstybinio vieneto, kunigaikštijos, pavadinimą, rašytiną didžiąja raide – *Žemaičiai*. Pirmą kartą šis vardas paminėtas Ipatijaus metraštyje, kur kalbama apie 1215 m. įvykius. Tai buvo gana savarankiškas politinis vienetas, Gedimino, Algirdo ir Kęstučio laikais tik iš dalies priklausęs Lietuvai. Galutinai jį prie Lietuvos valstybės prijungė Vytautas. Pavadinimas atsirado nuo teritorijos branduolį sudariusių dabartinės etninės vidurio Lietuvos – Nevėžio baseino – *žemumų*. Taip šio pavadinimo kilmę aiškino jau Lietuvos didysis kunigaikštis Vytautas 1930. III.11 laiške imperatoriui Zigmantui ir lotyniškai rašę lenkų XVI-XVII š. autoriai (Motiejus Miechovita, Motiejus Strijkovskis, Janas Lasickis ir kt.). Kryžiuočių kronikose kartais būdavo išverčiama į lotynų arba vokiečių kalbas: “žema žemė”, vok. *Niederland*. Vytautas minėtame laiške tvirtina, kad Žemaičių žemėje gyvena tie patys lietuviai ir šneka ta pačia lietuvių kalba. Kaip priešingybė Žemaičiams, Vilniaus-Ašmenos *aukštumose* esančią Lietuvos dalį ilgainiui imta vadinti *Aukštaičiais*, tačiau pastarasis pavadinimas netapo politine sąvoka, nes atskiros Aukštaičių kunigaikštijos niekada nebuvo. Pavadinimas kartais vartotas tik kaip Lietuvos sinonimas ir buvo ilgainiui šio išstumtas. Dabartiniai žodžiai *Žemaitija*, *Aukštaitija* – visai nauji, senovėje jų nebuvo, sakytą tik *Žemaičiai*, *Aukštaičiai*.

Senovėje Žemaičių žemė buvo palyginti tirštai gyvenama. Ordino riteriai į ją nuolat kreipė savo grobuoniškus žygius, visą laiką plėšė. Pasibaigus karams iš tankiai apgyventos Žemaičių žemės prasidėjo gyventojų skverbimasis į ištuštėjusias, dykra paverstas ir labai sunaikintas pasienio sritis pagal Nemuną ir į vakarus, į buvusią kuršių teritoriją dabartinės žemaičių tarmės ploto aukštumose iki pat Baltijos jūros. Viso to didelio ploto, kurį vakaruose riboja Baltijos jūra, rytuose linija Žeimelis-Linkuva-Pakruojis-Šeduva, į pietus nusitęsio dabartinė Suvalkija (anksčiau vadinta Užnemune) pagal Prūsijos sieną. Šakius iki pat Virbalio apylinkių, gyventojus anuomet imta vadinti *žemaičiais*, tarp jų ir sulietuvėjusius kuršius. 1417 m. buvo įsteigta atskira Žemaičių vyskupystė su centru Varniuose (vadinti Medininkais). Jos poreikiams tenkinti ir ypač kovojant su Reformacija imta leisti knygas rašomąja kalba, kuriai pradžiavė senosios Žemaičių žemės – Nevėžio žemu-

mų ano meto tarmė. Toji rašomoji kalba tada buvo vadinama *žemaičių kalba*, kuria rašė, pavyzdžiui, kėdainiškis Mikalojus Daukša. Ji su dabartine žemaičių tarme nieko bendra neturi.

Vakarinėje Žemaičių kunigaikštijos dalyje, kur anksčiau gyveno kuršiai, ilgainiui susidarė savita lietuvių kalbos tarmė, kurią imta vadinti *žemaičių tarme*. Tai nauja žodžio *Žemaičiai* reikšmė, įsigalėjusi tik nuo XIX š. vidurio. Bene pirmasis terminams *žemaičiai* ir *aukštaičiai* lingvistinę reikšmę suteikė Augustas Šleicheris (Schleicher). Jis ėmė juos vartoti tarmėms pavaldinti. Kaip tarmės vardas žodis *žemaičiai* dabar visuotinai įsigalėjęs, nors geografijos požiūriu jis jau nebetikslus, nes žemaičių tarmės branduolį sudaro Telšių aukštumos, o ne žemuma (ten tik tarmės pakraščiai).

Žemaičių tarmei atsirasti lemiama reikšmė turėjo kuršių substratas. Sulietuvėdami kuršiai išlaikė daug savo kalbos, artimos lietuvių kalbai, ypatybių, ne tik fonetinių (kuršišką tartį), bet ir gramatinės sandaros, žodyno. Daugelis žemaičių tarmei būdingų ypatybių vienaip ir kitaip savo kilme yra susiję su kuršių kalba. Manytina, kad žemaitiškai šnekantys lietuviai iš kuršių yra paveldėję ne tik kalbos, bet ir savitus būdo bruožus: užsispyrimą, atkaklumą, drąsą ir kt. Šiuo atžvilgiu žemaičiai labai primena istoriniuose šaltiniuose minimus kuršius, drąsiai ir labai ištvermingai kovojusius prieš Ordino galybę.

Dabar Lietuvoje atsiranda polinkis nutylėti žemaičių vardo ir sąvokos istorinį kilmę. Lyg visuomet tuo vardu būtų buvę vadinama tai, ką dabar vadiname. Yra tokių “ultrapatriotų”, kurie tvirtina žemaičius esant skirtinga nuo lietuvių tauta. Esą žemaičiai savo kilme nebuvo lietuviai, bet sudarė atskirą baltų gentį, artimą žiemgaliams. Taip manyti pretęstą sudarė kai kurie kalbininkai (Aleksas Girdenis, Jūratė Laučiūtė, latvis Antonas Breidakas), nekreipiantys dėmesio į kuršių substrato vaidmenį žemaičių tarmės kilmei ir stengiantys kuršių kalboje vykusių procesų pasekmę, turimą kaip substratinį elementą žemaičių tarmėje, sutapatinti su tikruoju savo tarmės paveldu, pačius tuos procesus traktuoti lyg jie būtų vykę žemaičių tarmėje. Kadangi tie procesai siekia labai senus rytinių baltų epochos laikus, tai ir daroma išvada, esą žemaičiai buvę skirtinga nuo lietuvių baltų gentis, kaip žiemgaliai, sėliai ar latgaliai, užėmę tarpinę padėtį tarp lietuvių, latvių ir prūsų. Į klystkeliu nuvedė nekūrybiškas sinchroninės kalbotyros metodų taikymas.

Šiame numeryje

Žemaičiai ir aukštaičiai - 1 psl.

Pasaulinis esperantininkų kongresas - 2,3 psl.

Kalniškės mūšio partizanai - 4 psl.

Lenkiškosios armijos žudynės - 4,5 psl.

Autobiografinė trilogija - 6 psl.

Lietuva Argentinos žiniasklaidoje - 7 psl.

Teatro režisierių konferencija - 8 psl.

Šeimyninis vakaras Mokytojų namuose - 8 psl.

Čiurlionio keliais - 9 psl.

Išleistuvės - mokslo metų šventė - 10,11 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802

E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
 Č. Senkevičius, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, rė-
 mėjo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60.
 Amerikoje - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakci-
 ja neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasi-
 rašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Li-
 thuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.

Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail
 overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable
 in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept.
 at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of
 Canada, through the Publications Assistance Program (PAP),
 toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Popiežius Benediktas XVI birželio 16 d. Vatikane

priėmė Pa-
 saulio baž-
 nyčių tary-
 bos (World
 Council of
 Churches -
 WCC) ge-
 neralinį sek-
 retorių kun.
 S a m u e l

Kobia. Jis svečiui pakartojo
 savo pažadą puoselėti krikš-
 čionių vienybę, pritardamas
 popiežiaus Jono Pauliaus II
 ištikinimui, kad dvasiškumas
 yra vienybės ieškojimo šerdis.
 Katalikų Bažnyčia nėra ta-
 rybos narė, tik jos Tikėjimo ir
 tvarkos komisijos narė. Joje
 1968-1975 metais dalyvavo
 dabartinis popiežius, tada ar-
 kivyskupas Josef Ratzinger.
 WCC generalinis sekretorius
 pabrėžė, koks svarbus suartė-
 jimo procesui yra "Bažnyčios"
 apibūdinimas, kuris Vatikano
 požiūriu turi apimti ir Eucha-
 ristiją, ir apaštališkąją ipėdi-
 nystę. Daugeliui anglikonų ir
 protestantų bendrijoms tai
 reiškia, kad priimtinos yra tik
 katalikų ir ortodoksų Bažny-
 čios. Kun. Kobia pasiūlė, kad
 šiuo klausimu būtų diskutuo-
 jama Tikėjimo ir tvarkos ko-
 misijoje. Popiežius sakė tik,
 kad WCC grupuotė, kurioje
 dalyvauja Vatikano atstovai,
 susitiks lapkričio mėnesį. (*The
 Catholic Register*, 2005. VII.
 03)

**Penkiolikta Dievo Moti-
 nos Marijos garbinimo šventė**
 Kretingoje įvyko gegužės 28
 d. Susirinko 41 choras festiva-
 liui "Sveika, Jūrų Žvaigždė".
 Jaunimas žiūrėjo religinę mis-
 teriją, bendravo su broliais
 pranciškonais, vėliau dalyva-
 vo eisenoje, kurioje 798 daly-
 viai vyko į Mišias. Jas aukojas
 Kretingos parapijos klebonas
 kun. Evaldas Darulis, OFM,
 Telšių vyskupijos Šv. Cecilijos
 draugijos dvasios tėvas kun.
 Saulius Stumbra ir Žygaičių
 klebonas kun. Juozas Rudys.
 Choristai tada vyko į Palangą,
 kur juos pasitiko Palangos kle-
 bonas kan. Algis Genutis. Ei-
 senos dalyviai tada vyko prie
 jūros, kur stebėjo akrobatinio
 skraidymo meistro Jurgio
 Kairio pasirodymą, giedojo
Sveika, Jūrų Žvaigždė.

Popiežiška paroda "Šv. Petras ir Vatikanas"

vyksta
 Montrealio Notre Dame bazi-
 likoje iki š.m. rugsėjo 18 d.
 Tai išskirtina ir viena plačiau-
 sių krikščioniškų roдиниų pa-
 roda, turinti daugiau kaip 300
 istorinių daiktų iš Vatikano
 privačios kolekcijos. Parodos
 iniciatorius Jacques Ouimette,
 neradęs tinkamos patal-
 pos, susitarė su bazilikos ad-
 ministracija ir įrengė parodą
 specialiai tam tikslui atidary-
 toje šventovės kriptojė, kurios
 plotas - 1400 kv. metrai. Pa-
 roda suskirstyta į 12 galerijų
 pagal temas, kurios lankyto-
 jus supažindina su popiežiš-
 kos istorijos raida. Vienas iš
 roдиниų - Kristaus atvaizdas
 lininėje drobėje iš 3-5 šimtme-
 čio ("Mandylion of Edessa").
 Kitas - brangakmeniais pa-
 puošta karūna, kurią Napo-
 leonas įteikė popiežiui Pijui
 VII 1797 m. Parodos proga
 išleistas 160 psl. katalogas ir
 500 psl. popiežiškos istorijos
 raidos albumas.

Filosofas Stasio Šalkaus-

kio 119-osios
 g i m i m o
 m e t i n ė s
 buvo pami-
 nėtos Šiau-
 liuose ge-
 gužės 16 d.
 konferen-
 cijoje su-
 rengtoje
 Šiaulių uni-
 versitete. Ta proga buvo

įteikta 2005-ųjų m. Stasio
 Šalkauskio premija, kas dveji
 metai skiriama už nuopelnus
 turtinant ir ugdat kultūros,
 meno, mokslo ir filosofinę
 mintį, skatinant pilietiškumą
 ir visuomenės pažangą. Šie-
 met ji paskirta filosofui, kul-
 tūrologui, pedagogui ir eseis-
 tui prof. Leonidui Donskiui.
 Iškilės prasidėjo S. Šalkaus-
 kio vidurinėje mokykloje, kur
 buvo skaitomos ištraukos iš
 S. Šalkauskio raštų. Po meninės
 dalies vyko premijos įteiki-
 mas. Prof. Donskis kalbėjo
 apie įtaką, kurią jam turėjo
 S. Šalkauskis. Laureatą pa-
 sveikino Šiaulių vyskupas E.
 Bartulis, Šiaulių meras V. Juš-
 kus, kiti pareigūnai. Po svei-
 kinimų pasimelsta prie S.
 Šalkauskio kapo.

Pasaulinis esperantininkų kongresas Lietuvoje

Jis įvyks 2005 metų liepos 23-30 dienomis Vilniuje

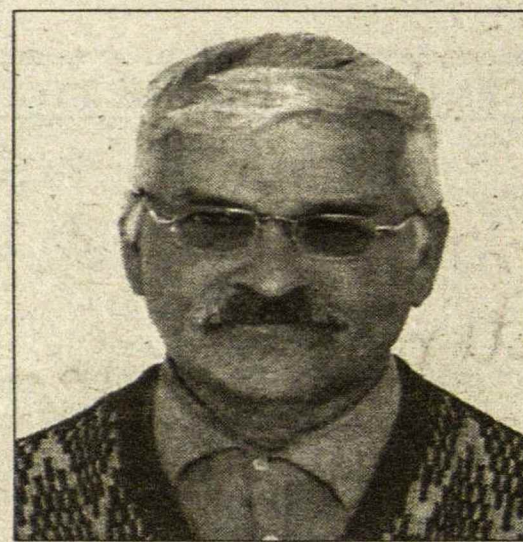
STASYS GAIDAMAVIČIUS, esperantininkas veteranas

Lietuvos esperantininkų
 veikla Lietuvoje turi savo tradi-
 cijas. Esperanto kalbos kūrėjas
 Liudvikas Zamenhofas yra gy-
 venęs Lietuvoje ir čia galutinai
 baigęs kurti pirmąjį tarptautinės
 esperanto kalbos vadovėlį. Jis
 yra vienas žymiausių pasaulio
 litvakų. Esperanto kalbos
 pradininkas Lietuvoje buvo
 prelatas Adomas Jakštas -
 Aleksandras Dambrauskas,
 1980 metais išleidęs esperanto
 kalbos vadovėlį lietuviškai. Jis
 buvo asmeniškai pažįstamas su
 L. Zamenhofu, dalyvavo pirmame
 pasauliniame esperantininkų
 kongrese. Jo iniciatyva 1910
 metais buvo įsteigtas Kauno es-
 perantininkų būrelis, kuris jau
 Lietuvai atkūrus nepriklausomybę
 tapo Lietuvos esperanti-
 ninkų sąjunga (1919 metais).

Lietuvoje pirmasis es-
 perantininkų ratelis susibūrė Vil-
 niuje 1892 metais. Jo pradinin-
 kai ir iniciatoriai buvo A. Damb-
 rauskas, A. Opulskis, A. Kli-
 mas, J. Mačernis, E. Janickienė.

Susikūrus Lietuvos es-
 perantininkų sąjungai buvo pa-
 ruošti ir įregistruoti nuostatai.
 Esperantininkų veikla smarkiai
 išsiplėtė. Kiekvienais metais
 vykdavo visos Lietuvos es-
 perantininkų suvažiavimai. Nuo
 1921 metų buvo organizuojami
 esperanto kalbos kursai. Sekan-
 čiais metais, sudarius sutartį su
 Lietuvos telegrafo agentūra
 ELTA buvo pradėta leisti laik-
 raštį esperanto kalba *Litova stelo*
 (*Lietuvos žvaigždė*). Šis laik-
 raštis buvo siunčiamas 1106 ad-
 resatams 42-jose pasaulio šalyse.
 Esperantininkų sąjungos nariai
 organizavo esperanto kalbos
 kursus steigė naujus būrelius.
 1920-1926 metais Lietuvoje
 susibūrė 30 filialų, draugijų,
 būrelių. Dar 1921 metais
 lapkričio 27 d. įvykusiame
 bendrame sąjungos susirinkime
 jos pirmininkas A. Dambraus-
 kas pranešė, kad susibūrė nau-
 jos esperantininkų bendrijos
 Šiauliuose, Jurbarko, Jonavoje,
 Dotnuvoje, Siesikuoose.

1923 metais Niurnberge
 (Nürnberg), Vokietijoje įvyko
 15-asis pasaulio esperantininkų
 kongresas ir 8-asis tarptautinis
 katalikų - esperantininkų kong-
 resas. Iš Lietuvos juose jau da-
 lyvavo 27 asmenų delegacija ir

STASYS GAIDAMAVIČIUS

7 pavieniai esperantininkai.

1926 metų spalio 9 dieną,
 Kauno radijas pradėjo transliuoti
 laidas esperanto kalba. Jau
 lapkričio-gruodžio mėnesiais
 buvo transliuotos 36 es-
 peranto kalbos pamokų laidos.
 Apie 300 radijo klausytojų iš-
 rašė į neakivaizdinius esperanto
 kalbos kursus. Nuo 1926 iki
 1929 metų buvo kas savaitę
 transliuojamos 20-ties minučių
 laidos. Esperantiškai buvo per-
 skaitytos 103 paskaitos, kurios
 tęsėsi iš viso 42 valandas.

1926 metais nutraukus
 valstybinę subsidiją nebuvo ga-
 limybių leisti laikraštį *Litova stelo*.
 Susilpnėjo esperantininkų
 būrelių, draugijų veikla. Eko-
 nominis gyvenimas dėl pasaulinės
 ekonominės krizės darėsi
 vis sunkesnis. Tačiau ir tuo lai-
 kotarpiu esperantininkų veikla
 neužgeso. Apie tikrą padėtį ga-
 lima spręsti pagal to meto įvy-
 kių ir faktus, aprašomus spau-
 doje.

Gana aktyviai veikė Lietu-
 vos esperantininkai 1934-1940
 metais. Susikūrė naujos bendrijos
 Marijampolėje, Vilkaviškyje,
 Plungėje, Žagarėje, kuriose
 buvo per 200 narių. Tuo laiko-
 tarpiu veikliausia ir gausiausia
 buvo Šiaulių bendrija - joje bu-
 vo per 60 narių. Vėl atnaujinta
 leidinio *Litova stelo* leidyba.
 Tuo metu buvo surinkta dau-
 giau kaip 1000 esperantininkų
 adresų. Buvo organizuojami es-
 peranto kalbos kursai, paskai-
 tos, leidžiami vadovėliai, žodynė-
 liai, atkuriami ryšiai su kitų
 šalių kolegomis. 1936 metais
 pasirodė A. Prapuolenio *Esperanto kalbos vadovėlis*, B. Giedrio
Plena vortavo Esperanto - litova (*Esperanto - lietuvių kal-
 bų pilnas žodynas*), A. Prapuo-

lenio *Pasaulinės kalbos klausimas ir Esperanto*.

Toliau buvo transliuojamos
 laidos esperanto kalba per Kau-
 no ir Klaipėdos radijo stotis.
 Tuo metu Lietuvos esperanti-
 ninkų sąjunga turėjo gana geras
 sąlygas savo veiklai - naudojosi
 geru radijo imtuvu, kuriuo gali-
 ma buvo klausytis Europos ra-
 dijo stočių laidas, transliuoja-
 mas esperanto kalba.

Pavyzdžiui, 1938 metais
 gauta 2750 litų. Tais laikais tai
 nemaža suma. Buvo organizuo-
 jami Baltijos šalių kongresai
 Kaune, Rygoje, Taline. Eilinis
 kongresas turėjo įvykti 1940
 metų birželio 15-19 dienomis,
 tačiau tada trys Baltijos valsty-
 bės buvo okupuotos, esperanti-
 ninkų, kaip ir daugelio organi-
 zacijų, veikla uždrausta, nema-
 žai esperantininkų ištremti į
 Sibirą. Prasidėjo 15-kos metų
 letargija.

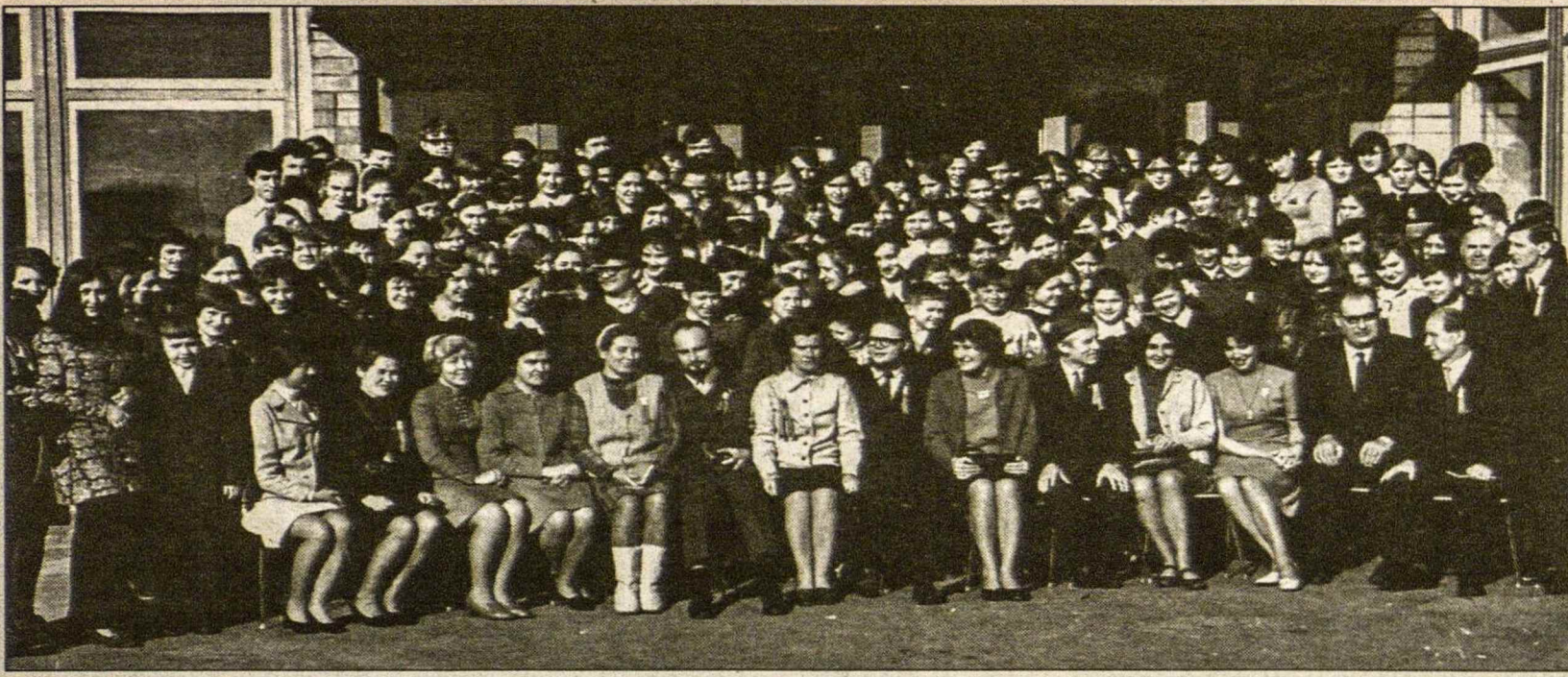
Mirus Stalinui esperanti-
 ninkų veikla pradėjo atsigausti.
 Iš tremties pradėjo grįžti akty-
 vūs Lietuvos esperantininkai.
 Padėtis radikaliai pasikeitė po
 pasaulinio jaunimo festivalio,
 įvykusio Maskvoje 1957 m. Į
 festivalį buvo suvažiavę jauni-
 mo atstovai iš daugelio pasaulio
 šalių, jų nemažas būrys es-
 perantininkų. Užsieniečiai es-
 perantininkai pradėjo reikalauti
 susitikimo su savo bendramin-
 čiais. Festivalio organizato-
 riams tokią užduotį atlikti buvo
 nelengva, tačiau KGB kartote-
 kose buvo viskas, ko jiems rei-
 kia. Prasidėjo vadinamasis Ni-
 kitos Chruščiovo "atšilimo lai-
 kotarpis". Atgijo ir esperanti-
 ninkų veikla. Lietuvoje pradėjo
 kurtis esperantininkų klubai.
 1957 metais Molėtuose buvo
 suorganizuotas pirmasis po-
 kario metų Baltijos šalių - Lie-
 tuvos, Latvijos, Estijos susitiki-
 mas. Po to kasmetiniai eiliniai
 šių respublikų esperantininkų
 susitikimai Vilniuje, Kaune,
 Klaipėdoje, Šiauliuose. Pane-
 vėžio ir kituose rajonuose buvo
 organizuojami esperanto kal-
 bos kursai.

Labai aktyviai pradėjo
 veikti Vilniaus, Kauno, Klaipė-
 dos, Šiaulių, Panevėžio, Pasva-
 lio, Jurbarko, Marijampolės ir
 kitų miestų bei vietovių es-
 perantininkų klubai.

Nukelta į 3-čią psl.

Moksleivių esperantininkų respublikinio sąskrydžio metu Panevėžyje - grupė vilniečių. Pirmoje eilėje antras iš kairės - Vilniaus jaunimo esperantininkų klubo "Juneco" pirmininkas Vytautas Šilas, trečia - sąskrydžio organizatorė panevėžietė mokytoja Regina Milerienė, ketvirtas - Stasys Gaidamavičius, 1970 m.

Baltijos šalių - Lietuvos, Latvijos, Estijos esperantininkų stovykla - BET - Rezeknėje, Latvija, 1974 m. Ir dabar susidomėjimas esperanto kalba Lietuvoje tebėra didelis

Pasaulinis esperantininkų...

Atkelta iš 2-ro psl.

Paminėtini tokie esperantininkai, kurie aktyviai dirbo kluobuose, organizavo įvairius susitikimus – "Mūza" (literatūrinis susitikimas), "Boatado" (žygis valtimis Ignalinos ežerais, "Giruliai"), Zamenhofo dienos, "Baltaj Esperanto Tendaroj" (Baltijos esperantininkų stovyklos) ir kt. Minėtuose renginiuose dalyvaudavo iki 300-500 esperantininkų. Vieni iš aktyviausių organizatorių tuo metu buvo Bronė Aukštikalnienė iš Pasvalio, Palmyra ir Telesforas Lukoševičiai, Vladislavas Viršila iš Panevėžio, Viktoras Baniulaitis, Algis Vizgirda iš Klaipėdos, Česlovas Žegulis, Romas Kazlauskas, Vincentas Vaitiekūnas iš Šiaulių, Albinas Vebeliūnas, Algis Oškinis, Valdas Ruževičius, Zigmas Venskis, - kauniečiai, nemažas būrys iš Vilniaus – Adomas Vaitilavičius, Konstantinas Puodėnas, Antanas Poška, Gražina Grabžytė-Oškinienė, Marytė Urbanavičiūtė-Gaidamavičienė, Stasys Gaidamavičius, Laurynas Skūpas, Povilas Jegorovas, Vytautas Šilas, Adomas Skiesgelas, Rita Vidugiryte (dabar gyvena Kanadoje), Irena Alijošiūtė, Jonas Dagys, Valdas Banaitis, Marija Banaitienė, Juozas Petrulis, Kazys Svidenis ir daugelis kitų.

Artėja 90-asis jubiliejinis pasaulinis esperantininkų kongresas, kuris vyks 2005 m. liepos 23-30 dienomis Vilniuje. Jame turėtų dalyvauti per 3000 esperantininkų iš 60-70 pasaulio šalių. Jau dabar dalyvauti kongrese užsiregistravo daugiau nei 1500 dalyvių iš 53 pasaulio šalių. Tai bus didžiausias, kada nors Lietuvos istorijoje Vilniuje vykęs tarptautinis renginys tiek dalyvių skaičiumi, tiek atstovaujamų valstybių skaičiumi, tiek trukme. Be šio pagrindinio kongreso Lietuvoje dar vyks 36-asis tarptautinis vaikų kongresėlis, 71-asis tarptautinis aklųjų esperantininkų kongresas, 38-oji tarptautinė esperanto kalbos mokytųjų konferencija, pažintinės ekskursijos prieš kongresą ir po kongreso.

Jubiliejinis pasaulinis esperantininkų kongresas vyks praėjus 100 metų nuo pirmojo, įvykusio 1905 metais Prancūzijos mieste Boulogne-sur-Mer. Tai gi Vilniuje bus švenčiamas pasaulinių esperantininkų kongresų šimtmetis, tarptautinio demokratiško ir lygiateisio bend-

ravimo tarp įvairių tautų šimtmetis, intensyvaus dialogo tarp įvairių kultūrų ir tautų bei jų kalbų šimtmetis. Pagrindinė kongreso tema: *Pasauliniai esperantininkų kongresai: 100 tarptautinio ir tarpkultūrinio bendravimo metų*. Kongreso aukštuoju globėju sutiko būti Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus. Numatoma, jog kongreso darbe dalyvaus UNESCO generalinis direktorius Koichiro Matsuura.

Kongresą organizuoja Pasaulinė esperantininkų sąjunga kartu su Lietuvos esperantininkų sąjunga. Visas kongreso administravimo darbas yra atliekamas Roterdame. Pagal ilgametę tradiciją ir tarptautinę praktiką bei laikantis kongreso organizavimo nuostatų yra renkamas dalyvavimo kongrese mokestis, kuris naudojamas įvairioms kongreso organizavimo išlaidoms padengti. Kongreso mokesčio dydį nustato Pasaulinės esperantininkų sąjungos valdyba. Jis turi būti toks, kad padengtų visas kongreso organizavimo išlaidas ir liktų lėšų kongresų rezervų fondui. O kongreso organizavimo išlaidų yra labai daug. Paminėsiu tik vieną skaičių. Vien tik *Siemens* arenos nuoma vienai die-

nai kainuoja daugiau kaip 15000 litų, o ji kongresui bus reikalinga mažiausiai trims dienoms. Nei Lietuvos esperantininkų sąjunga, nei vietos kongreso komitetas surinktais pinigais nedisponuoja, visi jie patenka į bendrą biudžetą Roterdame.

Kongreso dalyvavimo anketą galima gauti adresu: ab.d. 167, LT-44002 Kaunas arba adresu: ab.d. 178, LT-01003 Vilnius. Tel. Kaune 8-37-208503, faksas Kaune 8-37-228616. Tel. Vilniuje 8-5-2391078, 8-5-2697738, faksas Vilniuje 8-5-2391121. Siunčiant pinigus paštu į Kauną, reikia pridėti Aidos Čizikaitės pavarde, o siunčiant paštu pinigus į Vilnių, reikia pridėti Irenos Alijošiūtės pavarde. Elektroninio pašto adresai yra: litova.ea@mail.lt; irenaa@takas.lt; aidute@mail.lt; pjedorovas@takas.lt. Mobilus tel. 8-687-12219. Lietuvos esperantininkų sąjungos svetainė internete yra www.esperanto.lt. Šiais adresais ir telefonais galite gauti ir daugiau kongreso dalyvio anketų. Visų kongreso dalyvių sąrašą galite rasti Pasaulinės esperantininkų sąjungos internetinėse svetainėse www.uea.orh. Čia galite užsiregistruoti į kongresą internetu – apsilankę svetainėje, susiraskite rubriką "Kongresoj".

4 1991

LITOVA STELO

LIETUVOS ŽVAIGŽDĖ

En la kajero:

Torento de agnoskado

Antikvaj baltoj

Reĝo de aforismoj

Tantalo

La aventura vojaĝo

Nlaj paŝoj

Vestoj de litovino

el la 11-a jarcento

Taip atrodė esperantininkų laikraštis 1991 metais

SAVAITĖ LIETUVOJE

Sutartys dėl elektros

ELTA-DELFI žiniomis, bendrovė "Lietuvos energija", ruošdamasi Ignalinos atominės elektrinės (IAE) uždarymui, pasirašė ilgalaikes sutartis su Rusijos "Inter RAO" ir Estijos "Eesti Energia" elektros energijos tiekėjais. Bendrovės generalinis direktorius Rymantas Juozaitis teigė, jog siekiama išnaudoti tiek Lietuvos elektrinių pajėgumus, tiek ir elektros importo iš kaimyninių valstybių galimybes, kad netektų didinti elektros energijos kainų vartotojams sustabdžius Ignalinos AE. Importuojamos elektros energijos kaina būtų maždaug 30% mažesnė negu perkamos iš Lietuvos elektrinės.

"Lietuvos energijos" parengtame veiksmų plane uždarius ar sustabdžius IAE numatomos ne tik importo galimybės, bet ir pastatų, skirstyklų, perdavimo tinklo schemų modernizavimas, elektrinių parengimas dirbti visu pajėgumu, Lietuvos ir kaimyninių energetikos sistemų suderinimas.

Svečias iš Kaukazo

Lietuvos užsienio reikalų ministeris Antanas Valionis birželio 28 d. susitiko su Europos sąjungos specialiuoju atstovu Pietų Kaukaze ambasadoriumi Heikki Talvitie. Susitikimo metu aptartos europinės kaimynystės politikos perspektyvos Pietų Kaukaze, vidinių reformų procesai šiose šalyse, regioninių konfliktų sprendimai.

A. Valionis supažindino svečią su Lietuvos teikiama parama Pietų Kaukazo valstybėms Europos ir euroatlantinės integracijos srityje. ES atstovas taip pat lankėsi seime ir aptarė Lietuvos parlamentinio bendradarbiavimo su Pietų Kaukazu valstybėmis perspektyvas.

Nesusitarė dėl D-6

Birželio 28 d. Vilniuje pasibaigė trečiasis Lietuvos ir Rusijos jungtinės aplinkos apsaugos komisijos posėdis, tačiau nepavyko pasiekti bendro susitarimo dėl naftos telkinio D-6 galimos žalos atlyginimo. Rusijos delegacijai vadovavęs gamtos išteklų ministro pavaduotojas Valentinas Stepankovas teigė, kad jūros apsaugojimo nuo taršos ir žalos atlyginimo klausimus turi spręsti Transporto, o dvišalio bendradarbiavimo – Gamtos išteklų ministerija. Lietuvos aplinkos ministerijos manymu, visi šie klausimai turėtų būti įteisinti vienu bendru dokumentu.

Susitikimo metu aptartas bendras galimų naftos išsilejimo atvejais veiksmų planas, technikos priemonių panaudojimas. Taip pat aptarti hidroelektrinės ant Šešupės upės Krasnoznamenso mieste (Karaliaučiaus srityje) planuojamos statybos klausimai.

V. Stepankovas tvirtino, kad oficialiai jokių leidimų dėl tokios statybos nėra išduota.

Naujas ūkio ministeris

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus birželio 29 d. pasirašė dekretą dėl parlamentaro Kęstučio Daukšio skyrimo naujuoju ūkio ministru. Jis seime priėmė birželio 30 d. K. Daukšį pasiūlė Darbo partija, o jo kandidatūrą prezidentui pateikė ministeris pirmininkas Algirdas Brazauskas.

Ntr. ELTA-DELFI

K. Daukšys yra baigęs Vilniaus universiteto Pramonės ekonomikos fakultetą, kur įgijo pramonės planavimo specialybę. 1989-1990 m. Maskvos Plechanovo institute baigė tarptautinės rinkodaros kursus. Iki atgimimo metų K. Daukšys dirbo baldų statybos biure, nuo 1990 m. pradėjo savo verslą, vadovavo bendrovėms UAB "Balticum" ir UAB "Balticum group", AB "Kilimai". Jis prezidentui prisipažino nedirbęs valstybinio darbo.

Valdžios deficitas

ELTA-OMNI skelbia, kad Lietuvos centrinės valdžios sektoriaus deficitas per penkis šiuo metų mėnesius sudarė 403.7 mln. litų, arba 0.59% numatyto bendrojo vidaus produkto (BVP). Finansų ministerijos žiniomis, gegužės mėn. centrinės valdžios sektoriaus deficitas buvo 186.3 mln. litų. Sausio-gegužės mėnesių valdžios pajamos siekė 7.69 bln. litų, išlaidos – 7.79 bln. litų, o sandoriai su nefinansiniu turtu – 304.1 mln. litų.

Centrinė valdžia apima valstybės biudžetą, socialinės apsaugos fondus ("Sodra", Privalomojo sveikatos draudimo ir Užimtumo fondus), taip pat nebiudžetinius Privatizavimo, Garantinių, Rezervo (Stabilizavimo), Ignalinos AE uždarymo, 1990 metų blokados fondus bei Santaupų atkūrimo sąskaitą.

Nelegalios statybos

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus birželio 22 d. susitiko su kultūros ministru Vladimiru Prudnikovu ir aplinkos ministru Arūnu Kundrotu pasitarti dėl nelegalių statybų stabdymo Kuršių nerijoje. Ministeriai pristatė V. Adamkui rengiamus įstatymų projektų pakeitimus, kurie leistų labiau kontroliuoti statybų ir ūkinę veiklą.

Neringoje vyksta ir yra labai sunkiai stabdomos arba nesustabdomos savavališkos statybos, įvairiausi pažeidimai. Svarbiausios priežastys yra valdininkų savivalė bei neprincipingumas ir įstatyminių trūkumai, per didelė savivaldos autonomija. Statomi pastatai teisiškai atrodo kaip legalios statybos, nes dokumentai tvarkingi, pasak A. Kundroto, tačiau atvykstantiems turistams skirti pastatai tampa privačiais vasarnamiais. Anot jo, galėtų ateiti laikas, kai turistams Neringoje nebus kur apsisistoti, nes visi pastatai bus privatūs. RSJ

Kalniškės mūšio partizanai

“Tremtinio” leidinyje pasakojama apie partizanus, dalyvavusius Kalniškės kovose. Jų tarpe minimi Kaknevičių šeimos nariai

JONAS KAKNEVIČIUS-LAPAS

Gimė 1916 m. Didžiosios Kirsnos kaime (tarp Šeštokų miestelio ir Krosnos-Lazdijų plento), Lazdijų r., Onos ir Martyno Kaknevičių šeimoje. Tėvai turėjo 7 ha žemės. Šeimoje augo septyni vaikai: trys dukterys ir keturi sūnūs. Jonas – vyriausias, šeimoje buvo autoritetas jaunesniesiems. Mėgo dainą, muziką. Su broliais Albinu ir Juliumi grodavo: Jonas – cimbolais, Albinas ir Julius smuiku, akordeonu. Jonas giedojo Krosnos bažnyčios chore.

1944 m. vasarą prasidėjus antrajai sovietų okupacijai, Kaknevičių vyrai į okupacinę kariuomenę nestojo. Slapstėsi, įsirengė slėptuves troboje, tvarte – žemėje ir pastogėse. Namieškiai jautė nuolatinę grėsmę. Vyrai būrėsi į ginkluotąjį pasipriešinimą, tikėjo laisve.

Tėvas Martynas Kaknevičius rėmė sūnų apsisprendimą. Jis net taisydavo partizanų ginklus. O jaunesnieji broliai Julius ir Vytautas (g. 1930 m.) buvo ištikimi brolių ir jų draugų partizanų pagalbininkai. Visa šeima rėmė partizanus: rūpino si maistu, drabužiais, seserys mezgė jiems pirštines.

Dukterėčia Aldona Kučinskienė prisimena, kad Jonas, būdamas jautrus, sunkiai apsi-prato su ginklu. Jau partizanau-damas mamai guodėsi, kad jam bangu naudoti ginklą, nors tai ir būtina.

Bet žūtbutinę valandą partizanui užteko drąsos pakelti ginklą ir kovoti. Paskutinį kartą

Kalniškės mūšio metu brolis Albinas matė jį priklupusį su kulkosvaidžiu mirtinoje kovoje.

Tą baisią 1945-ųjų gegužės 16-ąją skaudaus nerimo nuojauta tvyrojo Kaknevičių šeimoje. Tiesa paaiškėjo, kai žuvusieji buvo sukloti Simno aikštėje ant grindinio. Brolis Vytautas girdėjo, kad Jonui mūšio metu buvo nukirstos kojos. Praėjus keletui dienų, artimieji surankiojo žuvusiųjų kūnų likučius ir palaidojo bendrame kape mūšio vietoje. Dabar ten pastatytas kryžius, žydi gėlės.

Žuvus Kaknevičių sūnui Jonui, vėliau ir Albinui, prasidėjo represijos. Areštuotas tėvas ir motina. Ypač nukentėjo brolis Julius – spardytas ir daužytas enkavėdistų ir stribų, mindžiotas kerziniiais batais. Drėgname Krosnos areštinės rūsyje laikytas Julius prarado sveikatą. Partizanų rėmėjas Julius ir tėvas Martynas Kaknevičiai 1946 m. pavasarį mirė. Kaknevičių sodyboje liko penkiolikmetis Vytautas.

Tolesnis žuvusių partizanų šeimų artimųjų gyvenimas buvo pažymėtas “bandito” ženklu. Įsikūrus kolūkiui, partizanų sesei Monikai Kaknevičiūtei neleido net kolūkyje dirbti. Ji su dukrele išsikėlė į Druskininkų kraštą, dabar gyvena Kalvarijoje.

Vytautas Kaknevičius sukūrė šeimą. 1955 m. pastatė naują namą, susitvarkė sodybą. Užaugo vaikai, auga vaikaičiai.

ALBINAS KAKNEVIČIUS-KALPOKAS

Gimė 1918 m. Didžiosios Kirsnos kaime. Baigė Kirsnos

pradinę mokyklą. Dar paauglys grojo smuiku ir akordeonu, pats buvo pasigaminęs smuikėlį. Labai mėgo skaityti. Parsinešdavo knygų iš mokyklos, draugų. Netoli kaime gyveno močiutės brolis Sušinskas. Nepriklausomos Lietuvos laikais pas jį Albinas gaudavo laikračių ir knygelių.

1939 m. Albinas Kaknevičius tarnavo Lietuvos kariuomenėje. 1940 m. Lietuvą okupavus sovietams, karinį dalinį perkėlė į Pabrądę. Prasidėjus Antrajam pasauliniam karui, Albinui pasisekė iš Pabrądės pasprukti. Parkeliavo pėsčias į tėvų namus, o čia jau pasitiko vokiečiai. Jis greitai kalbų pramoko – susikalbėjo ir vokiškai, ir rusiškai.

1943-1944 m. Albinas dirbo Palemone geležinkelio iešmininku. 1944 vasarą Albinui buvo pasiūlytas darbas Rudaminos pašte. Kadangi brolio Jono pašte neįdarbino, atsisakė čia dirbti ir Albinas.

Albinas su broliu Jonu įsitraukė į ginkluotąjį pasipriešinimą. “Jis net neabejojo, buvo pasiryzęs mirti, bet priešui nepasiduoti”, – prisimena dukterėčia Aldona Vaišnytė-Kupčinskienė.

Sesuo Monika prisimena, kad broliai iš miško į namus pareidavo tik naktį – pavalgyti, pasiimti maisto, drabužių. Partizanas Albinas Kaknevičius Kalniškės mūšyje nežuvo. Naktį jam pasisekė ištrūkti.

Buvo 1945 m. rugpjūčio 29 d. Persekiojimai apsupo sodybą. Albiną Kaknevičių peršovė

Pieta. Paminklas “Žuvusiems ir išblaškytiems Tėvynės vaikams 1940-1945-1990” Ūdrijoje, Alytaus rajone, pastatytas 1991 m. Autorius Antanas Kmieliauskas

sprogstamosios kulkos. Naktį sužeistąjį vežė į Alytų pas gydytojus, tačiau gyvybės nepavyko išgelbėti.

Paslapčia pargabenti mirusio partizano palaikai naktį buvo palaidoti tėviškės bulvių lauke. O visa Kaknevičių šeima iš sodybos pasišalino. Tokių benamių dienų ir naktų žuvusių partizanų šeimoms buvo ne viena. Aprimus persekiojimus, partizano palaikai slapta palai-

doti Gudeliškės kaimo kapinėse. Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, partizano Albino Kaknevičiaus palaikai perlaidoti į bendrą Kalniškės miške žuvusiųjų kapą Simno kapinėse. Kun. Kazimieras Kaknevičius, gyvenantis Kanadoje, yra minėtų partizanų giminaitis. Inf.

Tauta pamiršusi savo praeitį, yra be ateities.
J. Basanavičius

Lenkiškosios armijos žudynės

Po istorijos iškraipymų minime Dubingių krašto žudynių 61-ąsias metines. 1944 m. birželio 22-osios naktį į 23-ąją Dubingių kraštą “Armija krajova” nužudė 91 ar 89 niekuo nekalčius kūdikius, vaikus, moteris, senelius ūkininkus. Lietuvos generalinė prokuratūra nustatė: 1944 m. “Armija krajova” siekė, kad Rytų Lietuvoje būtų tik Lenkijos valdžia ir valstybė, dėl to užpuldinėjo policininkus, pareigūnus, mokytojus, aktyvius lietuvius, juos žudė, mušė, baugino. Tokius veiksmus “Armija krajova” (AK) laikė kova su “vokiečių okupacine val-

džia”, dėl to jos brigadoms ir būriams nereikėjo specialių Lenkijos vyriausybės emigracijoje ir AK vadovybės nurodymų.

1993 m. liepos 14 d. Lietuvos vyriausybė potvarkiu nr. 526 sudarė istorikų komisiją “Armijos krajovos” veiklai Lietuvoje įvertinti. Komisija paskelbė, kad “Lenkijos emigracinė vyriausybė ir jai pavaldi ‘Armija Krajova’ nepripažino Vilniaus grįžimo Lietuvai, ruošėsi jį vėl atplėšti nuo Lietuvos, t.y. kėsinosi į Lietuvos teritorijos vientisumą (...)

Nukelta į 5-tą psl.

Taip žygiavo Lietuvos kariuomenė į Vilnių 1939 m. spalio 28-29 dienomis. Nuotraukoje - žygiuoja pro Katedrą Vilniuje

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Kviečiame bendradarbiauti - laukiame ir spausdiname įvairius straipsnius:

- tautinės-krikščioniškos minties straipsnius...
- išeivijos gyvenimą liečiančius rašinius, pranešimus, pasisakymus, veiklos kronikas, atsiminimus, laiškus, nuotraukas, poeziją...

- apsakymus, knygų, filmų recenzijas, koncertų, baliaus aprašymus, juokus, anekdotus...
- naujienas iš Lietuvos, Kanados ir kitų kraštų...

KANADOS ĮVYKIAI

Kanados parkai pirmauja

JAV "National Geographic" draugijos žurnalas *Traveler* pakvietė 300 specialistų įvertinti 55 Šiaurės Amerikos valstybinius parkus (*National Parks*). Šie įvairių sričių specialistai vertino parkus, kuriuos jie intymiai pažinojo 1-100 taškų sistema. Į vertinimą įėjo šeši požūriai: aplinkos ir gamtos saugos kokybė, kultūrinė ir socialinė visuma, parke esančių istorinių bei archeologinių statinių būklė, estetiški patrauklumas, turizmo tvarkymo lygis (čia vertinama ir šalia parko esantieji turistiniai patogumai) ir ateities perspektyvos. Vertinimo duomenys paskelbti *Traveler* žurnalo liepos/rugpjūčio laidoje. Tarp vertintų 55 valstybinių parkų dešimt yra Kanadoje. Iš jų aštuoni pakliuvo į geriausiųjų dešimtuką, vienas iš jų pačiu pirmuoju.

Gwaii Haanas valstybinis parkas ir Haida indėnų paveldo vieta, Br. Kolumbijoje, pirmavo su 88 taškais, pirmiausia už išskirtiną bendradarbiavimą tarp parko vadovybės ir Haida indėnų, kurie išsaugo archeologinius ir istorinius radinius pagal savo tradicijas. Parkas "gražus ir nesugadintas" – puikus pavyzdys kitiems parkams.

Cape Breton Highlands valstybinis parkas, Nova Scotia, liko antroje vietoje su 78 taškais. "Gražios vandenyno pakrantės, autentiški kaimečiai, aplinka neužteršta." Turizmas pagrįstas keltų ir prancūzų paveldo kultūra. Gros Morne valstybinis parkas, Newfoundland, irgi gavo 78 taškus. "Niekur visoje Šiaurės Amerikoje nebuvo taip nuoširdžiai priimti kaip čia."

Kootenay/Yoho valstybiniai parkai, Br. Kolumbija, įvertinti 77 taškais. Kalnai vėrauja Yoho parke, miškai – Kootenay parke. Invermere ir Golden miesteliai gerai aptarnauja turistus. Waterton Lakes valstybinis parkas, Alberta, gavo 72 taškus.

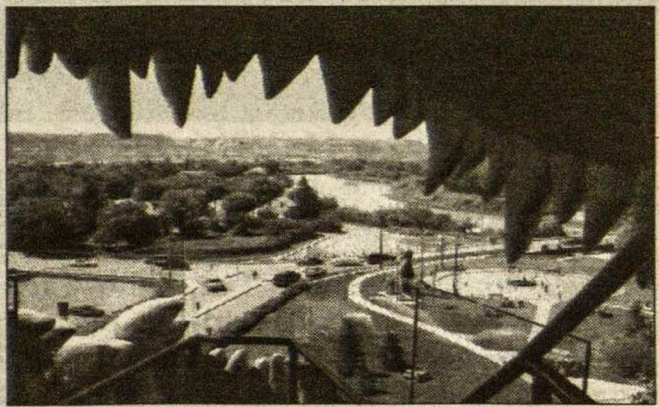
Graži gamta, geras parko tvarkymas, neperkrautas turistais, nors aplinkiniai plotai eksploatuojami – klesti miškų kirtimai, naftos gręžiniai, mineralų kasyklos.

Jasper valstybinis parkas, Alberta, įvertintas 71 taš-

ku. "Puošni brangenybė". Uolėtųjų kalnų apsuptas dar ne labai "sukomercintas" Jasper miestelis turistų aprūpinimui. Fundy valstybinis parkas, New Brunswick, (68 taškai) "gražus mažas parkelis" garsioje savo potvyniais ir atoslūgiais Fundy įlankoje, neperdaug turistų, aktyvi ekologinės restauracijos programa kiaunių ir sakalų išsaugojimui. Pacific Rim valstybinis parkas ir rezervatas (65 taškai), Br. Kolumbijos Vancouver saloje. "Nuostabus, natūralus ir gražus", bet išbarstytas dalimis po Ramiojo vandenyno pakrantę.

Banff valstybinis parkas Albertoje, seniausias ir populiariausias Kanados parkas, įvertintas 55 taškais, vis dar išlaiko savo grožį, bet pravažiuojančiojo transporto koridorius ir turistų būriai trukdo vietos gyvūnėliams, paukščiams (čia mėgsta perėti plikagalviai ereliai) ir žvėrim. Taip pat Banff miestelis greitai plečiasi, vilioja vis daugiau lankytojų konferencijomis ir kitokiais parengimais. Parko ateitis sunkiai nuspėjama. Panašiai įvertintas (53 taškai) – su perspėjimais – ir **Point Pelee** valstybinis parkas Ontario provincijoje, kur turistai ir paukščių stebėtojai nesaugo vietinės gamtos.

Drumheller miestelis Albertos provincijoje neseniai atkreipė žiniasklaidos dėmesį, kai patvinusi Red Deer upė grasino užlieti miestelį ir apylinkes. Tačiau ši vietovė turėtų būti minima dažniau. Drumheller, apie 120 km. į šiaurės rytus nuo Calgary, yra vadinamas dinozaurų sostine. Jame yra didžiulis ir įdomus Tyrrell dinozaurų muziejus, kuriame patalpinti šiose apylinkėse rasti dinozaurų kaulai. Taip pat miestelis gali pasigirti didžiausia dinozaurų statula, į kurio nasrus – balkoną lankytojams galima įkopti laiptais statulos viduje. G.K.

Vaizdas iš dinozaurų nasrų-balkono
Nuotr. G. Kurpio

Kairėje - medalis, vaizduojantis Lietuvos karaliaus Mindaugo ir karalienės Mortos vainikavimą, buvo nukaltas Vilniuje minint Lietuvos krikšto 750 metų sukaktį. Jo autorius - Juozas Kalinauskas. Nuotr. S. Sajauskas. Dešinėje - Lietuvos karalius Mindaugas. Dailininkas V. Jomantas (iš knygos *Lietuvos istorija*, Bronius Makauskas)

Lenkiškosios...

Atkelta iš 4-to psl.

"Armijos krajos" partizanai Rytų Lietuvoje taip pat padarė nusikaltimų žmoniškumui, įvairiais motyvais yra terorizavę ir žudę niekuo nekaltus civilius gyventojus, daugiausia lietuvių". Lietuvos generalinė prokuratūra dar 1999 m. nustatė: "Armijos krajos" partizanų daliniai, nepripažindami Vilniaus krašto gėžinimo Lietuvai 1939 metais, vykdė Lietuvos gyventojų genocidą, t.y. terorizavo, plėšė, žudė civilius lietuvių, žydų, rusų tautybės Lietuvos gyventojus, tikėdamiesi, kad po Antrojo pasaulinio karo šie veiksmai padės Lenkijai reokupuoti Vilniaus kraštą. Nustatyta, kad per 1943-1945 m. laikotarpį "Armijos krajos" partizanai nužudė mažiausiai 273 Lietuvos gyventojus". Svarbiausi duomenys apie tai paskelbti knygoje *Armija krajoje Lietuvoje* (1995, t.1, 1999, t.2).

2004.VIII.19 vyko konferencija "Dėl 'Armijos krajos' veiklos Lietuvoje vertinimo". Konferencijos dalyviai kreipėsi į min. pirmininką Algirdą Brazauską, nurodydami, kad "valstybės politiką dėl 'Armijos krajos' turi formuoti nuo jos nukentėjusios organizacijos, bet ne buvę AK kariai. Lietuvos valstybinės institucijos privalo ginti Lietuvos ir jos piliečių, o ne užsienio interesus. Turi būti tinkamai įvertinta ne tik 1940-1941 ir 1944-1990 m. Sovietų Sąjungos, 1941-1944 m. Vokietijos, bet ir 1919-1939 m. Lenkijos įvykdyta rytinės Lietuvos dalies okupacija, etninių lietuvių žemių nutautinimas, Lenkijos su Lenkų rinkimų akcija Lietuvoje tęsiamas ir dabar".

Deja, premjero Algirdo Brazausko patarėjas Vilnius Kavaliauskas šiuo klausimu daugiau vykdo ne Lietuvos, o Lenkijos vyriausybės politiką. 2005.VI.11 į Glitiškes ir Dubingius jis nuvežė būrelį pensininkų. BNS pranešė, jog "pernai susitaukė Lietuvos vietinės rinktinės kariai veteranai ir Lenkijos 'Armijos krajos' veteranai kartu pagerbė kovos veiksniuose žuvusius civilius gyventojus". Bet Dubingių, Joniško, Inturkės, Bijutiškio, Giedraičių valsčių Molėtų raj. gyventojai tada žuvo ne per kieno nors kovą, o buvo išžudyti. Vietinė rinktinė daugiau kaip prieš mėnesį buvo nacių likviduota, todėl keisti dabartinio Lietuvos vietinės rinktinės sąjungos pirmininko Antano Paulavičiaus žodžiai: "Atleidžiame ir prašome atleidimo". Gal taip apgailestaujama už LVR sukompromitavimą?

Likusiems Lietuvos vietinės rinktinės kariais "atsidėkojo" ir Lenkijos dienraštis *Rzeczpospolita*. (2005.VI.13). "Šeštadienį AK ir vokiečių įsteigto Lietuvos vietinės rinktinės korpuso kariai, kurie po karo tarpusavyje kovojo, atsiprašė už civilių žudymą tose vietovėse". Esą Glitiškėse lietuvių policija nužudė 39 civilius gyventojus, įtardami juos pagalba AK, o Vilniaus

apygardos 5 AK brigados atsakas į tai buvo Dubingių užpuolimas. "Žuvo ne tik ten gyvenę policininkai, bet ir civiliai, taip pat, kaip ir Glitiškėse, moterys ir vaikai: iš viso 27 asmenys". Gaila, kad panašius Lenkijos šaltinių duomenis kartojo ir LTV laida *Panorama*. Tokiu renginiu ir pranešimais įžeistos AK aukos, buvę LVR kariai, piliečiai.

Tarp Glitiškių ir Dubingių žudynių nieko nėra bendro, todėl užgauna vien jų sugretinimas ir karo nusikaltimų teisinimas. Jokie policininkai Dubingių krašte negyveno ir tada nežuvo – jie AK buvo nužudyti prieš pusmetį. Nė vienas Dubingių krašto gyventojas Glitiškių žudynėse nedalyvavo ir apie tai net nežinojo. Yra duomenų, kad policininkai Glitiškėse turėję vokiečių valdžios įsakymą ir po to buvę sušaudyti, taigi niekuo dėtiems civiliams "atpildas" buvo absurdiškas, nekrikščioniškas ir nusikalstamas. Manoma, jog tuo "atsaku" buvo bandoma pateisinti AK Vilniaus apygardos komendanto Aleksandro Kšižanovskio-Vilko įsakymą II grupuotės vadui Mečislovui Potockiui-Vėgielny surengti puolimą palei buvusią demarkacinę liniją.

BNS neteisingai pranešė, kad renginiuose dalyvavo "vietiniai gyventojai, tarp jų – ir žuvusiųjų artimieji". Bent Dubingiuose nebuvo nei jų, nei valdžios, nei visuomeninių organizacijų, nei paminklo statytojų. Ir jie niekad neužmirš, kaip norėtų genocido vykdytojai ir jų slėpėjai, tragiškų "istorijos puslapių". Nukentėjusiųjų ir jų artimųjų turėtų atsiprašyti ir jiems atlyginti ne A. Paulavičius, o Lenkijos vyriausybė. "Armijos krajos" veteranai turi ne fotografuotis prie jų aukų kapų, o nurodyti Eitminiškių kunigo Ambraziejaus Jakavonio, poeto Juozo Klimo, aštuonių LVR karių prie Turgelių, kitų AK aukų kapus. Lietuvos ir Gudijos generalinėms prokuratūroms jie privalo pateikti likusių 5, 3 ir kitų AK brigadų, gyvų Dubingių krašto, Vilniaus krašto gyventojų žudikų adresus ir niekada neprašyti jiems mokėti valstybinę pensiją, statyti paminklus, registruoti AK veteranų organizacijas, Lenkijos vyriausybė turėtų panaikinti genocido vykdytojams suteiktus apdovanojimus. Tuo tarpu V. Kavaliauskas *Rzeczpospolita* vėl kalbėjo, kad Lietuvos vyriausybė greitai AK ir kitiems kovotojams mokės pensijas (Socialinės apsaugos ir darbo ministerija tai neigia), o "tragiškus bendrus istorijos puslapius" reikia užmiršti.

2005.VI.14 d. Oficialią Lietuvos poziciją šiais klausimais pakartojo prezidentas V. Adamkus: "Deja, šiandien ir vėl girdime balsų, skleidžiančių abejones Lietuvos okupacijos faktui, siekiančias dar kartą nuvertinti, o kartais ir apšmeižti mūsų valstybę, mūsų laisvę. Tokie tvirtinimai negali būti mūsų tyliai praleisti, mes gi žinome tikrą istorinę tiesą ir jos kainą. Tai mus įpareigoja apie tai kalbėti nenuilstamai, kalbėti pasauliui ir žodžiais, ir darbais".

"Vilnijos" draugijos valdyba

Niekas neprarasta

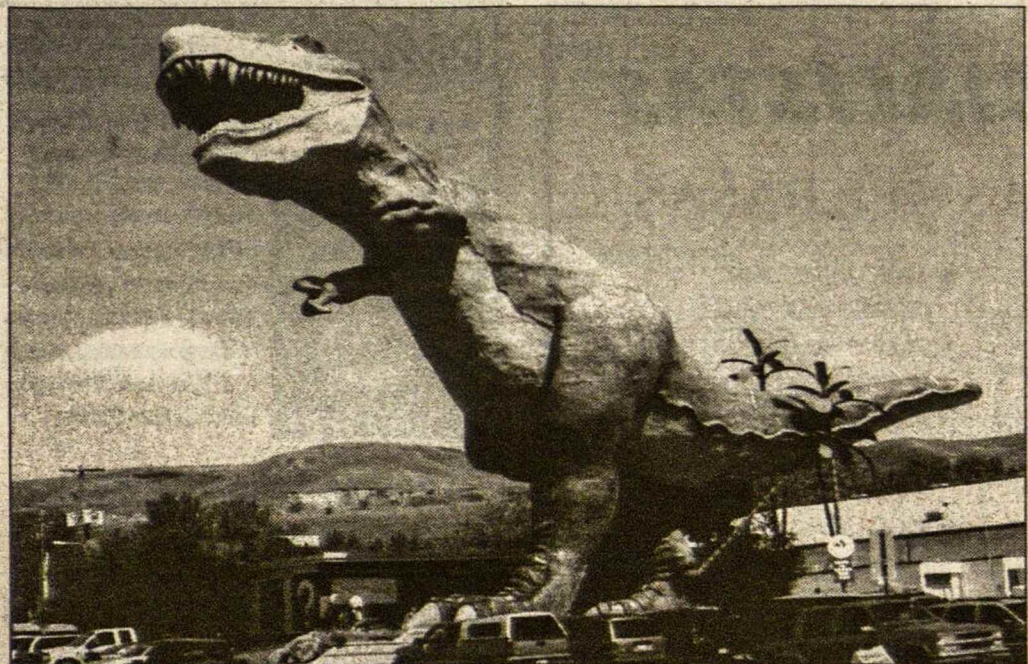
Šaltis grubiais pirštais liečia veidą, rankas, kojas... Didinguose Monotonijos rūmuose įsikūrė Skubėjimas ir Nerimas, Nykuma ir Apmaudas. Atsėlina Šaltis. Nežinau, ar jis gali sušaldyti sąžinę?

Kinta pasaulis. Apšarmojo vertybės. Guodžiu save, kad "lazda turi du galus".

Dažnai klaidžioju po Monotonijos rūmus, bet žinau, kad mane myli Entuziazmas...

Nepamatuojami užmojai klajoja po pasaulį. Vienur duonos žiauberė minkštesnė, kitur – kietesnė. Sugrįžti iš kur atėjai. Tavo rankose lietuviškos duonos kepalas, kvepiantis ajerais. Gera...

Reda Kiselytė, Rokiškio "Romuvos" gimnazijos bibliotekos vedėja

Didysis Drumheller dinozauras

Nuotr. G. Kurpio

MŪSŲ TĖVYNĖJE

KYLA KURO VAGYSTĖ

Kuro kainoms pakilus, žmonės perka degalus garažuose, kaimuose, iš pravažiuojančių sunkvežimių ir nelegaliai veikiančių degalinių, skelbia DELFI. Nemažai vairuotojų kuro prisipila iš žemdirbiams skirtų beakcizo kuro talpyklų, kuriems dyzelinas kainavo, pvz. birželio 27 d. – 1.75 lito už litrą, o kitiems – 2.9 lito. Žemdirbiams skirtas kuras žymimas žalsva spalva, tačiau tikrinimų vyksta labai mažai. Kiekvienas ūkininkas gauna po 120 litrų dyzelino per metus hektarui dirbamos žemės. Praėjusiais metais Lietuvos rinkoje buvo parduodama maždaug 10-20% kontrabandinių degalų, o naftos kainoms kylant, manoma, kad jie gali siekti 40% visų pardavimų vidaus rinkoje. Kuras nelegaliai įvežamas iš Karaliaučiaus srities bei Gudijos, kur degalai žymiai pigesni. Taip pat kuras vagiamas iš šilumvežių, kurie į Lietuvą atvyksta iš Gudijos. Pareigūnų duomenimis, beveik iš kiekvienos tokios transporto priemonės Lietuvoje pavagiama iki 300 litrų kuro. Birželio 27 d. Klaipėdos degalinėse litras dyzelino kainavo nuo 2.87 iki 3.03 lito už litrą.

NAUJI SKRYDŽIAI

Įmonė "Amber Air" birželio trečiąją savaitę pradėjo reguliarius skrydžius iš Palangos į Hamburgą, Vokietijoje. Planuojama plėsti skrydžių maršrutus į Kopenhagą bei Oslą. Savininkai taipgi svarsto galimybę šalia jų valdomo "Vanagupės" viešbučio Palangoje įrengti golfo aikštyną, skelbia DELFI. Bendrovės savininkai, atstovaujantys Lietuvos, Vokietijos, Olandijos, Didžiosios Britanijos kapitalui, į savo verslo projektus Lietuvoje jau investavo apie 70 mln. litų.

DIDĖS PENSIJOS

Nuo liepos 1 d. Lietuvoje iki 50 litų padidės senatvės pensija ir minimalus darbo užmokestis, kuris anksčiau siekė 500 ir buvo vienas iš mažiausių tarp visų Europos sąjungos valstybių. Socialinės apsaugos ir darbo ministerės Vilijos Blinkevičiūtės teigimu, iki 2009 m. pradžios yra numatyta pakelti minimalų darbo užmokesį iki 800 litų. 2004 m. daugiausia darbuotojų, gaudančių minimalų darbo užmokesį, dirbo viešbučiuose ir restoranuose, pašte, žemės ūkyje, medžioklės ir miškininkystės srityje. Mažiausiai tokių darbuotojų buvo elektros, dujų ir vandens bei viešajame valdyme.

ŠVARŪS VANDENYS

Europos sąjungos pasiskelbti praėjusių metų vandens tikrinimo duomenys, jog Lietuvos ir Estijos maudyklos vienos nešvariausių Europoje neatitinka tiesos. Klaipėdos visuomenės sveikatos centro žiniomis, Lietuvos paplūdimiai yra vieni švariausių, nes ketvirti metai iš eilės tik 3-4% visų atliekamų jūros vandens tyrimų rezultatai neatitinka higienos normų reikalavimų. Europos sąjungos valstybėse

šis rodiklis būna didesnis – siekia 7-12%. Paplūdimių vanduo būna švariausias birželio mėnesį. Liepą, kai nurimsta vėjai ir atsiranda daugiau poilsiautojų, užterštumo rodikliai pablogėja. Kai kur atsiranda žalieji dumbilai, taip pat pačių poilsiautojų paliekama vadinamoji antrinė tarša. Savivaldybės turi užtikrinti paplūdimių smėlio valymą, reikalingų higienos priemonių įrengimą. Paplūdimių lankytojai turi išsinešti šiukšles, nesivėdžioti šunų ar kačių, kur draudžiama.

PLĖS RADIJO LAIDAS

Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų radijas bus girdimas ir kitose ligoninėse, praneša ELTA/LGTIC. "Santariškių radijas" pradėjo veikti 2004 m. rugpjūtį, supažindina pacientus su ligonių teisėmis, gydytojų ir psichologų patarimais, išgirsta atsakymus į rūpimus klausimus, medicinos naujienas, apsaugojimą nuo ligų, teikiamos žinios apie gydymo metodus ir vaistus. Programos metu taip pat būna pranešimai darbuotojams, muzika. Santariškių klinikos yra medicinos įstaiga, turinti 21 centrą, iš jų – 17 pastovių vietų, kurios teikia planines bei būtinąsias asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

TEISMAS KAUNO PAREIGŪNAMS

Kauno apygardos prokuratūra teismui perdavė Kauno rajono savivaldybės Keleivinio transporto komisijos pirmininko, Kauno rajono mero patarėjo ir tarybos nario Vidmanto Spruogio bei savivaldybės Kelių ir transporto skyriaus vedėjo Roberto Ramoškos baudžiamąją bylą. Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) tyrimo duomenimis, abu valstybės tarnautojai ėmė kyšius už leidimų išdavimą bei pratęsimą iš keleivių ir krovinių pervežimu užsiimančių Kauno rajono įmonių vadovų. Kauno miesto apylinkės teismo sprendimu jiems paskirtas laikinas nušalinimas nuo užimamų pareigų. R. Ramoškai paskirtos dvi karnos priemonės – 50,000 litų užstatas ir rašytinis pasižadėjimas neišvykti, o V. Spruogui – 10,000 litų užstatas bei dokumentų paėmimas.

ERKĖS PAVOJINGOS

Birželio mėnesį Klaipėdoje užregistruotas pirmasis Laimo boreliozės atvejis. Ši erkė sukelia infekcinę ligą kone mėnesį gydoma stipriais antibiotikais. Klaipėdos visuomenės sveikatos centro (VSC) žiniomis, pirmasis erkių antplūdis jau baigėsi, dėl vėlyvo pavasario šiemet antroji kraujasiurblių banga užpuls ne liepos pabaigoje, o rugpjūčio viduryje. Kasmet Lietuvoje erkiniu encefalitu, negrįžtamai pažeidžiančiu centrinę nervų sistemą, užsikrečia iki 500 žmonių. Gerokai daugiau gyventojų suseraga Laimo boreliozės, infekcinės ligos, kuri taip pat yra neurologinio pobūdžio, rašo LGTIC. RSJ

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

London, ON

TRĖMIMŲ Į SIBIRĄ – 64-sios metinės – Tautos gedulo ir vilties diena – buvo paminėta birželio 19, sekmadienį. Kun. K. Kaknevičius Mišias aukėjo už visus nukentėjusius – gyvus ir mirusius tremtinius. Salėje buvo pastatyta juodu kaspinu perrišta Lietuvos vėliava. Minėjimo pradžioje KLB Londono apylinkės pirm. S. Keras invokacijai pakvietė kleboną kun. K. Kaknevičių. S. Keras plačiau kalbėjo apie tų dienų masinius trėmimus ir pateikė išvežtųjų lietuvių į Sibirą statistinius duomenis. Tai buvo didžiulė mūsų tautos tragedija. Minėjimo pabaigoje savo prisiminimais eiliuotu būdu pasidalino, nemažą gyvenimo dalį kartu su motina pragyvenusį Sibire, Oną Staškūnaitę. Jos jautriai išsakytai žodžiai sudrėkino ne vieno klausytojo akis. Minėjimas baigtas tylos minute pagerbiant mirusius tremtinius.

KLB SURENGĖ ĮKURTUVES birželio 4 d. į Londoną prieš pusmetį iš Toronto atsikėlusiai jaunai Laimos ir Rolando Mickevičių šeimai. Gėlininkė pagal specialybę Laima gražiai išpuošė aplinką gėlėmis. Pasitaikė puikus oras, todėl susirinko nemažai žmonių, ir puikiai praleidome laiką. Iki vėlaus vakaro netrūko dainų ir akordeono garsų. Visi linkėjome jaunai šeimai laimingo gyvenimo Londone. Reikia tikėtis, kad jų šeima, auginanti tris atžalas, gražiai įsijungs į mūsų bendruomenės gyvenimą.

Aldona V.

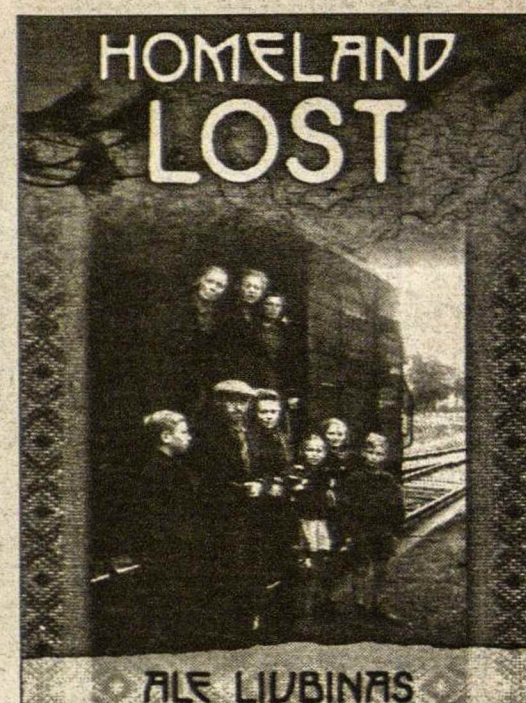
Autobiografinė trilogija

Melburne, Australijoje, 2003 m. išleista Alės Rubaževičiūtės-Liubininienės knyga *Homeland Lost* dabar galima įsigyti JAV per "Borders" arba "Barnes and Noble" knygynus, Kanadoje per "George Tew Publishers" (1-866-485-5556). Tai 682 puslapių, trijų dalių autobiografija.

A. Liubininienė mokėsi Vokietijoje, Blombergo gimnazijoje, kur gimnazijos direktorius ir lietuvių literatūros dėstytojas buvo a.a. Antanas Rinkūnas. Emigravusi į Australiją, ji parašė tris knygas, kurias dabar išleido viename tome, per "Sid Harta Publishers".

Pirmoje dalyje, *Aviete and After*, autorė pasakoja ne tik apie Lietuvos kaimus, žmones, gyvulius, paukščius gražiame tėvų ūkyje, kur kiekvienas kampelis jai taip gerai pažįstamas ir brangus, bet taip pat labai gyvai vaizduoja ir okupacijos laikotarpį, bėgimą iš Lietuvos, karą, gyvenimą Vokietijoje ir pagaliau, po baiminančios nežinios ir ilgo laukimo, emigraciją Australijon.

Antroje dalyje *Under Eucalyptus* Alė, dabar jau jauna mergina, aprašo šeimos gyvenimą nuo pat atvykimo į Australiją, įpindama į jį ir dalį praeities įvykių. Ji meistriškai pasakoja apie sunkią savo ir kitų imigrantų pradžią tolimoje, nepažįstamoje šalyje, su įvairiais išgyvenimais, nusivylimais, džiaugsmo prošaistėmis. Netruksta čia ir humoro bei dau-

gybės įvairių nuotykių, kurie puikiai įjungti į kasdieninio gyvenimo eigą ir nekartą kviečia skaitytoją nusišypsoti...

Trečioje dalyje *Home No More* Alė labai jautriai ir su didele meile išryškina anuos gražios vaikystės prisiminimus, palygindama juos su žiauria gyvenimo tikrove Lietuvoje, kurią su savo vyru aplankė po 48 okupacijos metų. Koks didžiulis kontrastas! Kiek daug nusivylimų atradus apleistus pastatus ar tik jų pėdsakus ne tik Alės gražioje gimtinėje, bet ir jos vyro Tado gyventuose namuose Kaune bei kitose vietovėse. Nors priešai sunaikino daug kultūrinių vertybių, tačiau visų sunaikinti nepajėgė. Jos ir šiandieną tebevyloja apie turtingą Lietuvos praeitį, kurią Alė atveria pasauliui, nors ir su skaudančia širdimi keliaudama po jos žemę.

Homeland Lost yra įdomi visiems, bet ypač lietuviškam jaunimui, gyvenančiam kituose kontinentuose, atidarydama langą į toli pasilikusią protėvių šalį Lietuvą, kur yra jų šaknys. P.S.

Ale Liubinas, *HOMELAND LOST*, 2003, Sid Harta Publishing, ISBN 1-877059-47-1.

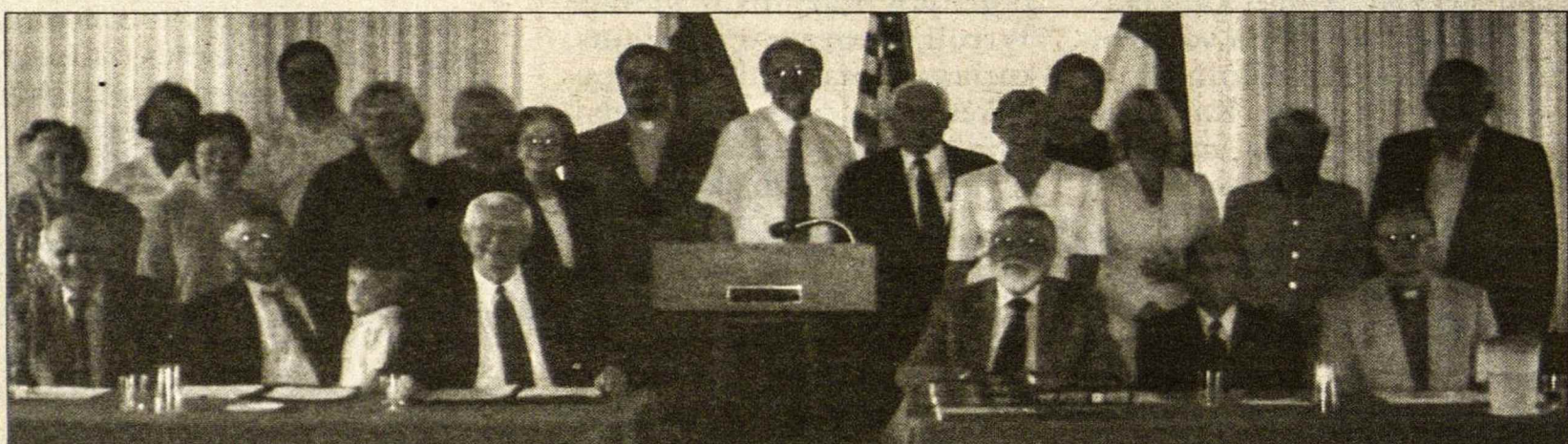
ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RUSIŠS GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio (MLRS) ir Mažosios Lietuvos fondo (MLF) visuotinis suvažiavimas įvyko š.m. birželio 11 d. Balzeko muziejuje Čikagoje. Po vysk. H. Dumpio invokacijos ir įvairių pranešimų buvo priimta MLRS rezoliucija, kad Sąjūdžio veikla Šiaurės Amerikoje yra sustabdoma, o idėjos tęstinumas perduodamas Mažosios Lietuvos reikalų tarybai Lietuvoje. Likusios Sąjūdžio lėšos bus pervedamos per 3 metus į Lietuvą. Buvo padaryti Mažosios Lietuvos fondo ketverių metų veiklos pranešimai – tarybos pirmininko Viliaus Trumpjono, valdybos pirmininko dr. Jurgio Anyso, išdininkų ir revizijos komisijų, Karaliaučiaus krašto šalpos, enciklopedijos leidybos ir t.t. Diskusijų metu ypač buvo pabrėžta Mažosios Lietuvos enciklopedijos leidybos svarba – didžiausias naujos valdybos rūpestis. Naujos tarybos ir valdybos pirmininku išrinktas Vilius Trumpjonas, kuriam padės 7 nariai: 5 iš JAV ir 2 iš Kanados. Inf.

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮLAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPEDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844

Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

Lietuvių delegacijos iš Punsko dalyvis Kazimieras Jonušonis įteikia dovaną - Rūpintojėlį popiežiui Jonui Pauliui II Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejaus šventės Romoje proga 1987 m.

Lietuva Argentinos žiniasklaidoje

Kodėl Lietuvos prezidentas nedalyvavo Antrojo pasaulinio karo baigties minėjime Maskvoje?

Gegužės 9 d. ryšium su II Pasaulinio karo baigties minėjimu, kuriame dalyvavo beveik visų Europos kraštų vadai, prezidentas Valdas Adamkus pareiškė, kad Lietuva nedalyvavo Maskvoje. Mat po gėdingos Stalino ir Hitlerio (Molotovo-Ribbentropo) 1939 m. pasirašytos slaptos sutarties, pasibaigus karui tarp šių abiejų tironų, sovietų kariuomenė okupavo Lietuvą, pažeisdama 1920 m. Rusijos-Lietuvos pasirašytą nepuolimo sutartį. 50 metų lietuviai kentėjo žiauria priespauda, moralinę ir materialinę žalą. Tūkstančiai lietuvių buvo ištremti į Sibirą, psichiatrines ligonines. Buvo panaikinti lietuvių tautos svar-

biausi simboliai, vėliava, himnas. Lietuviai uždaryti kalėjime, nuleista "geležinė uždanga". Neveltui Sovietų Sąjunga buvo tuo metu vadinama "tautų kalėjimu". Valdas Adamkus sakė: mes, lietuviai, minėsime II-jo Pasaulinio karo užbaigą Lietuvoje; prisiminsime visus, kurie žuvo tame kare, prisiminsime visus lietuvius, kurie mirė ar kentėjo žiauria sovietų imperijos priespauda. Šiuo metu 1990 m. atstatyta Lietuvos nepriklausomybė, esame laisvi – nepriklausoma valstybė. Argentinos respublika buvo vienas iš pirmųjų kraštų, kuris ją pripažino. Abu kraštai palaiko glaudžius ryšius. Pasaulio lietuvių bendruomenė

(jų tarpe ir Argentinos lietuviai) pareiškė pilną pritarimą prezidentui Valdui Adamkui už teisingą ir drąsų sprendimą nevažiuoti į Maskvą.

Šį straipsnį išspausdino Buenos Aires svarbiausi dienraščiai *CLARIN* ir *LA NACION*, jų turinius panaudojo kelios TV programos. Gavome daug teigiamų atsiliepimų, išskyrus vieną jauną Argentinijoje einantį "politikos patarėjo" pareigas, kuriam šis straipsnis nepatiko. Galbūt dėl to, kad Lietuvos okupacijos metu dar nebuvo gimęs, o vėliau galbūt buvo komjaunuolis.

Artūras Mičiūdas, direktorius
Lietuvių informacijos biuras
Argentinoje

*Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose -*

TALKA LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd.pal.čekių sąsk. iki .0.75%
santaukas .1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius1.50%
180 dienų indėlius1.55%
1 m. term. indėlius2.50%
2 m. term. indėlius2.75%
3 m. term. indėlius3.00%
4 m. term. indėlius3.40%
5 m. term. indėlius3.85%
RRSP ir RRIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.2.50%
2 m. ind.2.75%
3 m. ind.3.00%
4 m. ind.3.40%
5 m. ind.3.85%

PASKOLAS

Asmeninės nuo4.70%
nekiln. turto 1 m.4.70%

•Nemokami čekių sąskaitų
apmokėjimai

•Narių santaupos
apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu
3 mln. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.ca

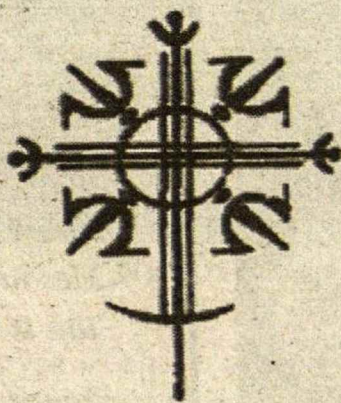
LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING &
APPLIANCES
Skambinti

R. Jareckul

Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju į kainoti)

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

**Lougheed Funeral
Home**

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Amerikos lietuviai Lietuvos šelptinų vaikų vasaros poilsui paaukojo \$50,000. Pasak Lietuvos ambasadoriaus Vašingtone V. Ušacko, už šiuos pinigus ilsėsis ir kompiuterinio raštingumo mokysis sunkiau gyvenančių Utenos, Molėtų, Akmenės, Zarasų, Anykščių, Ukmergės, Vilniaus ir Marijampolės rajonų moksleiviai. Minėtam tikslui lėšas aukojo Amerikos lietuvių bendruomenės apylinkės ir Amerikos lietuvių draugai. Pernai buvo pasirūpinta penkių rajonų vaikų vasaros poilsavimu, o šiemet – aštuonių rajonų. Daugiau vaikų galės lankyti dienos stovyklas, kurias organizuoja bendrabučių neturinčios mokyklos.

Danija

Danijoje veikia vadina-moji Danijos lietuvių bendrija. Tai gana jauna organizacija, įsisteigusi 1997 m. Jos tikslas – burti lietuvius šiame krašte. Yra švenčiamos lietuvių tradicinės šventės, kasmet surengiamas kalėdinis vakaras, rengiamos išvykos, stengiamasi gauti lietuvių kunigą, kad būtų galima dalyvauti Mišiose lietuvių kalba. Kas mėnesį vienoje kavinėje vyksta susitikimai. 2005 m. sausio 1 d. statistikos duomenimis, Danijoje gyveno 2089 Lietuvos piliečiai. Jauniausioji lietuvių ir jauniausias lietuvis dar tik rengiasi švęsti pirmuosius savo gimtadienius. Vyriausia lietuvių yra 83 metų, vyriausias lietuvis 79 metų. Gausiausia grupė tautiečių yra tarp 19 ir 30 metų amžiaus. 2005 m. birželio mėn. Danijos lietuvių bendrijoje buvo 72 nariai. DLB veikia daugiausia telkiasi krašto sostinėje Kopenhagoje. Stengiamasi jungti lietuvius ir kitose Danijos vietovėse. (Danijos lietuvių bendrijos inf.)

Gudija

Pelesos jaunieji knygnešiai kiekvieną pavasarį švenčia savo šventę. Susirenkama į vieną klasę ir dainuojamos lietuviškos dainos. Jų vadovė Ž.J. Dainienė pakviečia kaimo močiutes ir tėvukus, kurie vaikams papasakoja, kaip per lietuviškas knygas ir laikraščius Pelesos kraštas išsaugojo lietuvių. Jaunieji knygnešiai po lietuviškus kaimus nešioja lietuviškas knygas. Ž.J. Dainienė š.m. pavasario šventę sumanė atšvęsti Lietuvoje. Tam tikslui iš Švietimo ir mokslo ministerijos gavo 500 litų paramą. Gegužės 7 d. 14 aktyviausių jaunųjų knygnešių su mokytojais Ž.J. Dainiene bei A. Česiene išsirengė į Lietuvą. Vilniuje juos pasitiko "Vilnios" draugijos pirm. dr. K. Garšva. Jis jauniems svečiams papasakojo idomių dalykų apie knygnešių laikus, Lietuvos praeitį ir kad Pelesos kraštas iš tikrųjų priklauso Lietuvai. Taipgi jaunieji knygnešiai nuoširdžiai buvo sutikti Kau-no Urbšio vidurinės mokyklos dešimtokų. Pastariesiems svečiai papasakojo apie Pelesą, čionai esančią lietuvišką mokyklą. Daugelis nežinojo, kad

už dabartinės Lietuvos sienos yra lietuviškų kaimų. Pelesiečius labai domino didžiojo gamtininko Tado Ivanausko gyvenimas. Jie jau buvo aplankę jo gimtinę dabartinėje Gudijoje, o dabar buvo puiki proga pasisvečiuoti Obelynėje – T. Ivanausko įrengtoje sodyboje. Buvo susitakta su vadina-mąja Gudijos lietuvių rūpin-tojėle – B. Federavičiene, nesenai atšventusia 90-tąjį gim-tadienį. Ji įdomiausiai papasa-kojo apie didžiojo gamtininko gyvenimą. Nusifotografuota su T. Ivanausko dukra Eleo-nora ir jos vyru. Taipgi buvo aplankytas T. Ivanausko kapas. (Lietuvių godos, 2005 m., 5 nr.)

Irakas

Lietuvos kariai šiame krašte pradėjo jausti, kad yra įtemptoje būklėje. Jiems tenka patirti, jog sukilėliai teroristai imasi vis imantresnių savo kovos būdų. Apie tai BNS agentūrai pažymėjo Lietuvos kariuomenės lauko pajėgų vadas brigados gen. A. Pocius, grįžęs iš kelionės po vidurio Iraką, kur aplankė Babilono provincijoje tarnaujančius Lietuvos karius. Jam lankan-tis, vos už dviejų kilometrų įvyko dviejų savižudžių susisprogdinimas, per kurį žuvo 25 asmenys ir mažiausiai 100 asmenų buvo sužeistų. Ta vie-tovė, kurioje vyko užpuo-limas, yra lietuvių patuliavi-mo kelias. Lietuvos sausumos kariuomenės vadai, Lenkijos karinės vadovybės, kurios ži-nioje yra ir lietuviai kariai, at-stovai pademonstravo naujausio modelio "mirties mašinėlę" – ant kūno nešiojamą sprogs-tamąjį užtaisą. Tokie užtaisai valdomi per nešiojamą telefo-ną. Mat savižudį gali kontro-liuoti ir kitas asmuo, jei pir-majam kiltų abejonių dėl nu-sižudymo. Visa tai rodo, kad teroristų grupuotės gauna pa-ramą iš užsienio ir pačios turi gerus sprogmenų specialistus. Lietuvos 50 karių būrys savo pusmetinę misiją baigs liepos mėn. pradžioje ir grįš į Lietu-vą. Kita grupė bus sudaryta iš Alytuje esančio LDK Birutės motorizuotojo pėstininkų ba-taliono karių.

Australija

Sidnio lietuvių choras, vadovaujamas B. Aleknaitės, gegužės 20 d. gausiai susirin-kusiems dalyviams Lietuvių klubo patalpose surengė gra-žų koncertą. Programą sudarė įvairių kompozitorių kūriniai: nuo VI. Jakubėno ir K.V. Ba-naičio iki J. Brahms, S. Verdi, G. Bizet ir J. Offenbach. Pažy-mėtina, kad dalis choristų bei solo dainuojančių yra vietiniai australai, pamėgę ir lietuviš-kas dainas. Solo dainavo V. Barneikytė, K. Summers, K. Protas, G. Penhall. Koncertui talkino jaunas pianistas W. Wisniewski, atlikdamas L. von Beethoven sonatą *Waldstein* ir W.A. Mozart *Violin Concer-to*. Dar programą pajavairino R. Bukis su populiariais Frank Sinatra ir Dean Martin šlage-riais. "Dainos" choro valdybą sudaro: D. Ankie, J. Buro-kienė, A. Gatehouse, A. Kra-milius ir O. Kapočienė. (Mūsų pastogė, 2005 m., 22 nr.) J.A.

Teatro režisierių konferencija

Anykščiuose įvyko neseniai įsisteigusios Teatro režisierių sąjungos konferencija, kurios metu iš įvairių Lietuvos teatrų suvažiavę režisieriai svarstė aktualiausias Lietuvos teatro, kultūrinio gyvenimo problemas. Konferencijos metu kolegoms buvo pristatyti iniciatyvinės grupės ruošiami *Teatro režisierių sąjungos etikos kodekso* metmenys. Iniciatoriai tikisi, kad šis etikos kodeksas, pasirašytas daugumos teatro režisierių, ateityje gali tapti savotiška geranoriška vidine teatralų konstitucija, skatinančia kūrybinį teatro žmonių bendradarbiavimą, paremtą ne konkurencija, o savitarpio pagalba ir pagarba. Diskusijų metu buvo kalbėta, kad teatro režisieriai neturėtų vengti ir pilietinės-visuomeninės veiklos bei nepabijoti retsykliais išsakyti savo nuomonę apie Lietuvoje vykstančius ne tik kultūrinius, bet ir visuomeninius ar politinius procesus.

Režisierius Gytis Padegimas pasiūlė paruošti kreipimąsi į valdžios institucijas, palaikantį Prancūzijos prezidento Žako Širako mintį - vieną procentą nuo valstybės metinio biudžeto skirti kultūros reikmėms. Tik tokiu būdu galėtume pasipriešinti amerikietiškos tradicijos keliu einan-

čiai Rinkos kultūrai, priverčiančiai kūrėjus konkuruoti su verslinio pasaulio blizgesiu, su pramogų pasaulio specifika, dažniau pataikaujančia žemam publikos skonui, nei besistengiančia jį formuoti ar lavinti.

Kiti kalbėtojai, pritardami šiai minčiai, prisiminė dar vieną svarbią problemą - tai profesionalumas ir neprofesionalumas miesto švenčių organizavime, studentų teatruose, dramos būreliuose. Viena reikšmiškai buvo nutarta, kad tai labai svarbi pedagoginio, estetinio auklėjimo sfera, kuri kartais paliekama neprofesionaliems savamoksliams mėgėjams, siūlanties nebrangias paslaugas už meniškai menkaverčių produktų sukūrimą. Šias sritis šiek tiek geranoriškai puoselėti bei teatro entuziastams patarti galėtų ir teatro režisierių sąjungos siūlomi profesionalai.

Taip pat buvo kalbėta ir apie tai, kad teatrinės kultūros ugdymui žymiai daugiau padėti galėtų ir Lietuvos TV, rengdama laidas apie teatrų gyvenimą - ne tik Vilniuje, bet ir provincijoje. Buvo diskutuota ir apie tai, kad derėtų atgaivinti ir numarintą Televizijos teatrą, bent jau tam, kad būtų kuriamas tautinio teatro archyvas, t.y. - fiksuojami, nufilmuojami geriausi Lietuvos režisierių

spektakliai.

Režisierius Jonas Vaitkus pabrėžė būtinybę padėti jauniems režisieriams išsivirti didžiosiose teatro scenose - nes nesveika konkurencija, sąlygų jauniems režisieriams nesudarymas nėra pažangos reiškinys teatro gyvenime. Jam replikavo Stanislovas Rubinovas, pasakęs, kad blogas, nepasisekęs kolegos spektaklis yra bloga žinia visiems teatralams. Tuo nereikėtų džiaugtis, nes žiūrovai kurį nors nepasisekusį spektaklį kartais vertina kaip visą Lietuvos teatrą apskritai, į kurį nebeverta toliau eiti. Reikėtų stengtis padėti patarimais, užtarimais, rekomendacijomis, kad kuo daugiau atsirastų stiprių, įdomių spektaklių.

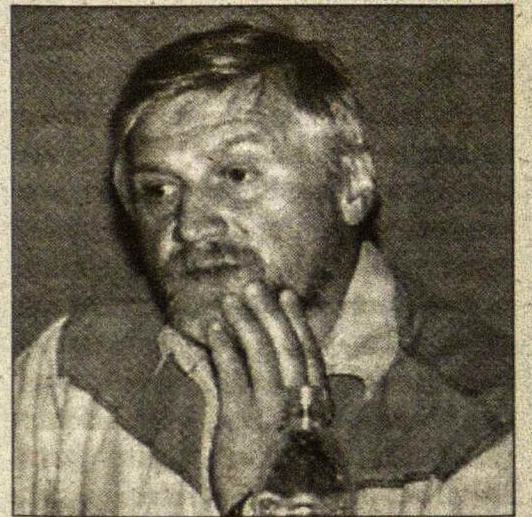
Valentinas Masalskis pareiškė, kad nuo tos dienos jis išipareigojęs lankytis visuose kolegų spektakliuose ir juos geranoriškai skleisti. Etika prasideda nuo konkrečių darbų - pabrėžė jis.

Režisierius Vytautas V. Landsbergis pasidalino samprotavimais, kad tokios nevykusios akcijos, kaip blogiausių sezono spektaklių rinkimas, nesukuria pažangos, džiugios kūrybinės atmosferos, o tik gniuždo kūrėją. Jis prisiminė mikroklimatą Gruzijoje, vyraujantį tarp teatro ir kino re-

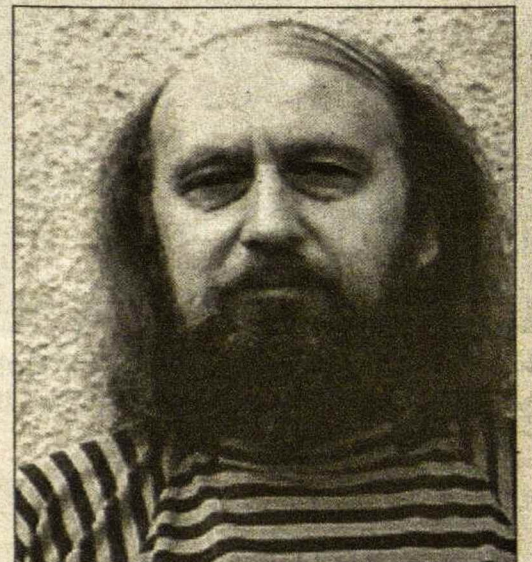
žisierių, kur yra ypatingai džiaugiamasi visais premjeriniais kolegų darbais, juos stengiamasi siūlyti tarptautiniams festivaliams, apie juos geranoriškai kalbama žurnalistams - taip sukurama gera, pažangi tautinio kino arba teatro aura. Režisierius Egidijus Mažintas kalbėjo apie didingas kuni-gaikščių teatro tradicijas, egzistavusias Valdovų rūmuose XVII šimtmetyje, pasiūlė šias tradicijas atgaivinti ir naujai atstatomuose Valdovų rūmuose, kur, įrengus teatro reikmėms tinkamą sceną, kasmet galėtų būti statomi istoriniai veikalai, viduramžių misterijos, inscenizuojamos ir naujai (ar specialiai) šiam teatrui parašomos lietuvių autorių dramos.

Konferencijos pabaigoje buvo nutarta spalio 18 dieną Vilniuje surengti pirmąjį teatro sąjungos narių suvažiavimą, kurio metu visuomenei būtų pristatyta Teatro režisierių veiklos programa.

Po konferencijos, tą patį vakarą režisieriai apsilankė jaukiame ir netikėtai nustebinusiame bei sujaudinusiame anykštėno Eriko Druskino spektaklyje *Varna netiki ašarom*, suvaidintame buvusioje Anykščių sinagogoje. Tai puikus pavyzdys, kad ir provincijoje teatro kultūra gali pasiekti pasigėrėtinai aukštą lygį vien tik gabių vietinių entuziastų dėka. Tai reikėtų visaip skatin-

Rež. Jonas Vaitkus
Nuotr. iš žurnalo "Į Laisvę"

Rež. Gytis Padegimas
Nuotr. iš interneto

ti - gal šis unikalus Eriko Druskino spektaklis galėtų būti pradžia kokio nors Anykščių municipalinio teatro, apie kurį nevaisingai diskutuojama jau pora metų tarp Anykščių miestelio valdžios ir vietinių teatro entuziastų. Inf.

Šeimyninis vakaras Mokytojų namuose Vilniuje

JURATĖ BALTRAMIEJŪNAITĖ

Antradieniais respublikinių mokytojų namų didžiojoje salėje vyksta rusų romano mylėtojų draugijos Lietuvoje "Melos" renginiai, kurie išsiskiria teminiu įvairumu ir sudomina nemažai žiūrovų.

Jau yra tradicija rengti šeimoms muzikos vakarus. Yra įvykę Prudnikovų, Tarasovų, A. Lioznajos šeimų vakarai. O ši kartą gausius žiūrovus džiugino Mažintų šeima, surengusi klasikinę kūrybos vakarą. Jame dalyvavo Muzikos ir teatro akademijos II kurso choro dirigavimo specialybės P. Gylis, klasės studentė Vilija Mažintaitė, prof. V. Vitaitės fortepijono specialybės ba-

kalauras pianistas Darius Mažintas, jaunųjų muzikų mama, Vilniaus kolegijos menų fakulteto teorinių disciplinų lektorė ir T. Liubertienės mokyklos fortepijono mokytoja Janina Mažintienė, jos motina, ilgametė Muzikos ir teatro akademijos docentė Nadežda Kazakauskienė, humanitarinių mokslų daktaras, dainininkas ir režisierius Egidijus Mažintas. Vestibiulį puošė E. Mažinto sūnaus Lietuvos Dailės akademijos magistranto skulptoriaus Gedimino Mažinto (g. 1980 m.) ir Ivetos Petrauskaitės darbai. Koncertą stebėjo jaunųjų menininkų - Ivetos ir Gedimino dukrelė Gertrūda Mažintaitė. Gediminas su Iveta yra dalyvavę daugelyje parodų.

Koncerto pradžioje skambėjo V. Mažintaitės atliekami romansai: nežinomo autoriaus *Tyliai taip tyliai*, B. Fomino *Tik kartą gyvenime*, F. Schuberto *Palaima*, kuriuos jaunoji atlikėja dainavo malonaus tembru šviesiu sopranu. Forte-pijono akompanavo dainininkės mama J. Mažintienė. Jautriai ir stilingai V. Mažintaitė atliko ir A. Arenskio romansą *Laimė*, kuriam akompanavo jos brolis pianistas D. Mažintas.

Aštuonių tarptautinių konkursų laureatas D. Mažintas yra parengęs ne vieną programą, rečitalį, dalyvavęs daugelyje festivalių. Romantizmo klasiko F. Chopino balades pianistas skambino talentingai, kūrybiškai atskleidamas šių kūrinių naujas spalvas ir

polifoninius pabalsius.

Menininkų šaknys - tai jaunųjų muzikų močiutė ir Janinos motina N. Kazakauskienė, Muzikos ir teatro akademijos ilgametė choro dirigavimo specialybės docentė, išdirbusi 42 metus, išugdžiusi 89 dirigentus, (jų tarpe G. Rinkevičių, L. Abarį, G. Purį, R. Songailą ir kt.), kurie mini savo mokytoją geru žodžiu ir pagristai ją didžiuojasi.

N. Kazakauskienė gimė Sankt Peterburge, baigė N. Rimski-Korsakovo konservatoriją ir aspirantūrą, dirbo Novosibirsko konservatorijoje ir filharmonijoje, o vėliau drauge su vyru B. Kazakausku grįžo į Lietuvą. Ilgus metus dirbo M.K. Čiurlionio menų gimnazijoje ir Lietuvos muzikos ir

teatro akademijoje. Vilniuje ji įsteigė pirmąją bažnytinio giedojimo mokyklą (prie Šv. Mergelės Marijos, Dievo Motinos, Ženklo iš Danguos, ortodoksų šventovės), daug metų dirbusi joje regente.

Koncerte dalyvavo dainininkas ir režisierius E. Mažintas, baigęs mokslus LTMA, o vėliau Maskvoje pas vieną žymiausių menininkų - muzikinės režisūros patriarchą prof. B. Pokrovskį. Dainininkas atliko keletą kūrinių.

Vakarą įdomiai komentavo ir artistškai vedė "Meloso" draugijos pirmininkė, humanitarinių mokslų daktarė, docentė E. Bachmetjeva. Koncertą vainikavo šeimyninis ansamblis - Vilija Mažintaitė, Janina Mažintienė, Egidijus Mažintas (akompanavo Darius Mažintas), emociškai ir stilingai atlikęs Mocarto *Piu non si trovano*.

Mažosios gintarietės irgi džiaugėsi Toronto "Gintaro" ansamblio 50-mečiu
Nuotr. R.D. Puterių

JAUNYSTĖS VAINIKAS

Tau į kalnus aukščiausius įkopti,
Tau iš vargo, iš marių išbristi;
Mes nupinsim gražiausią vainiką
Tau iš vėtrų ir vėjų, jaunyste!

Žydi žemė žilvičiais ir vyšniom
Ir liūliuoja žaliu vasarąjį,
Ir pavasario paukščiai sugrįžę
Jauną, gražią jaunystę dainuoja.

Nuo viensėdžio ežios lig viensėdžio,
Nuo klevų lig pakluonės klevų,
Kaip auksinio saulėtekio varpas,
Skamba laimė jaunystės vardu.

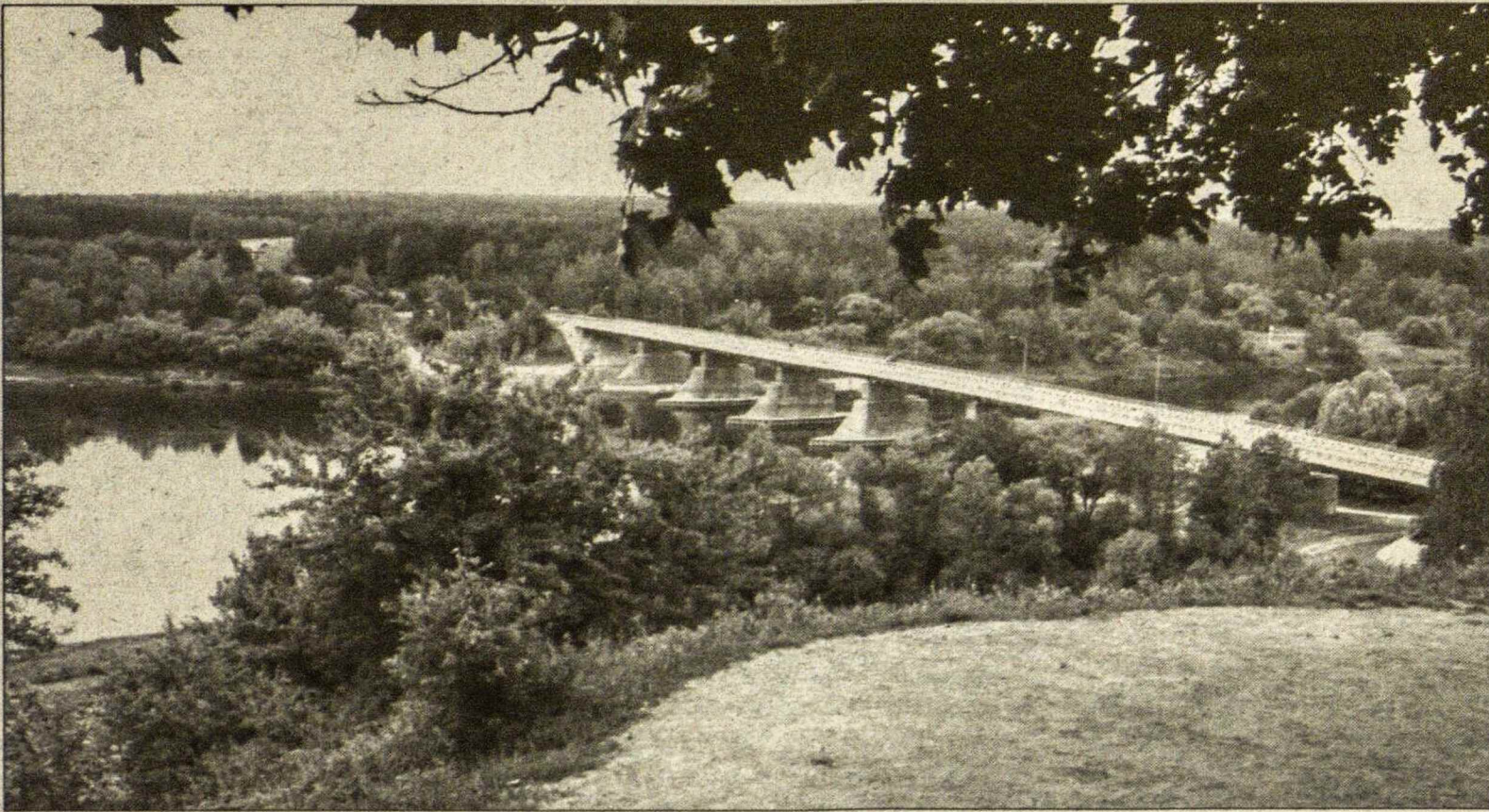
Tu kaip vasaros saulė, jaunyste,
Tu kaip saulė krūtinėse šviesi
Ir pernakt, kaip žvaigždė, neužgesus,
Tu kaip saulė kasdien užtekėsi.

Eina vargas per tėviškės kaimus
Ir sau sukasi gūžtą arimuos...
Tu ant žemės, perniek išvaržytos,
Tu neverk taip, jaunyste, parimus.

Tau pasmaugt vargą sunkų ir juodą,
Tau iš ašarų krašto išbristi, -
Mes nupinsim gražiausią vainiką
Tau iš vėtrų ir vėjų, jaunyste!

Bernardas Brazdžionis

Čiurlionio keliais

Tiltas per Nemuną žiūrint nuo Merkinės piliakalnio

Nuotr. G. Kurpio

VIRGINLIA KIELYTĖ

Birželio 8 dieną mūsų laukė daug įspūdžių žadanti kelionė į Druskininkus bei jo apylinkes: Merkinę, Liškiavą, dailininko ir kompozitoriaus M.K. Čiurlionio muziejų ir sovietinėmis skulptūromis garsėjantį Grūto parką. Kelionės dalyviai rinkosi prie Vilniaus pedagoginio universiteto. Į kelionę vyko Vilniaus Pedagoginio universiteto, Socialinės komunikacijos instituto studentai, dėstytojai, darbuotojai, Vilniaus psichikos sveikatos centro pacientai, visi kurie prisidėjo prie socialinės psichologinės dramos pagal Lietuvos muzikinės kultūros klasiko kompozitoriaus Miko Petrausko operetę *Consilium facultatis* premjeros *Bičiuliuose*.

Pirmoji kelionės stotelė - Merkinė, jos piliakalnis, nuo kurio aukštumų atsiveria puikus vaizdas į Nemuno bei Merkio santaką. Pasigrožę reginiu leidomės į šalia piliakalnio įsikūrusius Merkinės senelių globos namus. Apžiūrėjome patalpas, kur artimųjų užmiršti bei nelankomi seneliai gyvena, maitinasi, ilsisi. Sujaudino daugelio iš jų sulaužyti likimai, bet negestanti akyse vilties kibirkštėlė. VPU dėstytojų bei darbuotojų choras "Ave musica" (vad. J. Žitkevičius) sudainavo seneliams pluoštą nuotaikingų lietuvių liaudies dainų. Posmą kompoz. A. Raudonikio dainos *Kur balti keliai tarp senų trobų* buvo priverstas padainuoti režisierius Egidijus Mažintas. Seneliai šluostėsi džiaugsmo ašaras, taip visus sujaudino skambūs pedagogų balsai. Ypač džiaugėsi koncertu keli kurčėnėliai - senukas su senute iš seno Dzūkijos kaimo Marcinkonių.

Iš Merkinės pasukome Liškiavos link. Šis kaimas prie Nemuno vingio garsėja savo šventove, kurioje yra net septyni altoriai. Tokių Lietuvoje - tik dvi. Požemiuose matėme dominikonų vienuolių palaikus, jų relikvinius drabužius bei daug kitų apeiginių daiktų. Šventovė statyta prieš 270 metų. Čia buvo dominikonų vienuolynas ir kalėjimas prasižengusiems vienuoliams. Iš šventovės išėję kopėme į Liškiavos piliakalnį. Užlipę pamatėme plytinčius Dzūkijos miškus bei senelį Nemuną, dar nepradarusio savo žavesio ir paslaptįgumo.

Išvažiavę iš Liškiavos patraukėme į M.K. Čiurlionio muziejų. Matėme daug dailininko tapytų paveikslų ir aplinką kurioje augo lietuvių tautos genijus. Klausėmės menininko muzikos. Buvo gera jausti, kad esame ten, kur augo, kūrė ir gyveno šalia savo tėvų, gausių brolių ir seserų Mikalojus Konstantinas.

Papietavę išvykome į sanatorijos "Baltarusija" baseiną bei kaskadines maudykles. Nuplovę kelionės prakaitą ir atsigavę pradėjome judėti Grūto parko link. Pakeliui aplankėme Švendubrės kaimą, nutūpusiam vaizdingame Raigardo slėnyje. Šventoje dauboje, (matyt iš to ir kilęs kaimelio pavadinimas) ir pakraščiuose yra išlikusių pagoniškos Lietuvos architek-

tūros ir gamtos sąlyčio vaizdinių. Grūto parke pirmiausia apžiūrėjome vagoną, kuriame buvo tremiami žmonės į Sibirą. Kiek toliau - gyvūnų parkelis. Grūto parko teritorija - apie 2 km.

M.K. Čiurlionis "Pavasario" ciklas. Varpinė

Liškiavos šventovė

Nuotr. G. Kurpio

Visame parke pristatyta skulptūrų tų žmonių, kurie buvo penkiakampės žvaigždės stabai. Net Grūto parke esančioje kavinėje patiekalai, indai primena prabėgusį sovietmečio laiką. Grįžtant namo autobusu skambėjo juokas, dainos, tačiau visi jautėsi pavargę, bet pakylėti bei pilni įspūdžių.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Šiaulių katedroje birželio 19 d. skambėjo W. A. Mozarto *Requiem*. Tai buvo vienas iš II Tarptautinio Tytuvėnų vasaros festivalio renginių, rengtas bendromis lietuvių ir estų muzikų pastangomis. Esto muziko Andres Mustonen sumanytą kamerinio stiliaus *Requiem* interpretaciją atliko dainininkai Asta Krikščiūnaitė, Ieva Prudnikovaitė, Algirdas Janutas ir Vladimiras Prudnikovas, Čiurlionio kvartetas ir jaunas kontrabosininkas Ignas Junokas, o pučiamaisiais muzikavo estų ir lietuvių putikai. Pirmą kartą A. Mustonen interpretacija su solistų kvartetu (be choro), senaisiais barokiniais instrumentais ir styginiu ansambliu (vietoje orkestro) buvo atliktas Kuchmo festivalyje Suomijoje, vėliau Vokietijoje ir Latvijoje, o po Šiaulių koncerto - vyks Olandijoje ir Italijoje.

Po koncerto vyko trijų dalių interpretacijos meistriskumo kursai *Mozartas: susipažinkime iš naujo*. Pirmosios dalies *Mozartas ir senoji muzika* vedėjas A. Mustonen supažindino su muzika, išauginusia Mozartą, su senaisiais instrumentais ir *Requiem* interpretacijos versijomis. Pats maestro diriguoja ir griežia senoviniais instrumentais bei daugiau nei 30 metų vadovauja Estijos senosios muzikos ansambliui "Hortus Musicus". Pastaraisiais metais jį domina šiuolaikinės muzikos sąsajos su senąja muzika.

Į kūrybinį sąskrydį *Soutine dienos 2005*, vykusį birželio 20-liepos 2 dienomis Vilniuje, susirinko dvylika Lietuvos ir Lenkijos dailininkų - Raimondas Savickas, Gintaras P. Janonis, Ričardas Bartkevičius, Jolanta Snieško, Svajūnas Armonas, Piotr Dondajewski, Adam Kurlowicz, Julita Kurlowicz, Joanna Rostanska, Marek Szczesny, Tadeusz Brzeski ir Kazimieras Rocheckis. Sąskrydyje jie sukūrė 30 meno darbų, kurie liepos 1 d. buvo išstatyti parodoje Lietuvos dailininkų sąjungos galerijoje. Vėliau jie bus rodomi Lenkijoje (Olštynė).

Chaim Soutine dažniausiai pasauliui pristatomas kaip lietuvių kilmės prancūzų tapytojas. Jis gimė 1893 metais Smilovičiuose, skurdžioje žydų litvakų šeimoje. 1910-1912 metais studijavo Vilniaus dailės mokykloje, kur susikristalizavo individualus dailininko stilius. Vėliau išvyko į Paryžių. Pirmą kartą dailininkas savo darbus išstatė parodoje "Café du Parnasse" 1921 metais. Mirė 1943 metais rugpjūčio 9 dieną Paryžiuje.

Režisierius Eimuntas Nekrošius Austrijos sostinėje Vienoje buvo apdovanotas Herderio premija už profesionalumą ir indėlį į teatro raidą. Šį garbingą tarptautinį apdovanojimą režisieriui įteikė Vienos universiteto rektorius Georg Winckler. Herderio premija kasmet būna skiriama septyniems Pietų, Vidurio ir Rytų Europos menininkams,

mokslininkams bei rašytojams, kurie savo darbais ir kūryba svariai prisidėjo prie meno, mokslo ir kultūros raidos. Herderio premijos laureatams suteikiama teisė nominuoti savo valstybės jaunosios kartos atstovą, kuris su Herderio stipendija studijuotų pasirinktame Austrijos universitete. E. Nekrošius šioms studijoms pasiūlė Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto studentę, rašytoją ir aktorę Dianą Gancevskaitę.

Lietuvos rusų dramos teatre Vilniuje ukrainiečių režisierius Eduard Mitnicki pastatė spektaklį *Ana Karenina* pagal Lev Tolstojaus to paties vardo romaną. Trečią spektaklį Vilniuje režisuojantis E. Mitnicki yra Ukrainos liaudies artistas, profesorius, Kijevo valstybinio dramos ir komedijos teatro vadovas. Spektaklį *Ana Karenina* jis pavadino aistros ir nuodėmės kronika. "Sunku aprėpti neapbrėpiamą ir sutalpinti visą romaną į pustrečios valandos spektaklį, - sako E. Mitnicki, - Kūrinys, kurį labai myliu, gvildinama amžina žmogiškoji problema - vyro ir moters santykiai ir visos su jais susijusios kombinacijos, pačios įvairiausios, bet atpažįstamos kiekvieno gyvenime."

Rusų dramos teatro vadovė Tatjana Rinkevičienė džiaugiasi, kad tai jau trečias spektaklis, kuriame jėgas išbando Dalios Tamulevičiūtės kurso jaunieji aktoriai. Po premjeros Vilniuje teatras išvyko gastrolių į Sankt Peterburgą. Gegužės mėnesį teatras rengė paskutinę sezono premjerą, Minske gyvenančio lietuvių režisieriaus Vytauto Grigaliūno spektaklį *Sudie, Lyrai!* pagal Andrej Ščiuckio pjesę. Vilniaus universiteto biblioteka šiemet mini 435 metų sukaktį. Gegužės 10 dieną įvyko šiai sukakčiai paminėti tarptautinė konferencija. Joje dalyvavo Lietuvos aukštųjų mokyklų, Latvijos, Lenkijos ir Gudijos universitetų bibliotekų atstovai, kurie nagrinėjo bibliotekų fondų steigimo, atnaujinimo ir plėtros, kompiuterizacijos ir informacinių technologijų panaudojimo apsirūpinant spaudiniais, elektroniniais šaltiniais ir kitais dokumentais klausimus.

VU biblioteka istoriškai laikoma dešimčia metų vyresne už patį universitetą. Vilniaus vyskupo Valerijono Protasevičiaus pakviesti, į Lietuvą atvyko jėzuitai ir 1570 m. liepos 17 atidarė kolegiją. Prie jos įsteigė biblioteką, kurios pagrindą tuomet sudarė karaliaus Žygimanto Augusto bei vyskupo Georgijaus Albiniaus rinkiniai. 1579 m. balandžio 1 karalius Steponas Batoras pasirašė privilegiją, kuria kolegija buvo perorganizuota į universitetą, o jos biblioteka tapo universiteto biblioteka. Vėliau biblioteka buvo papildyta vyskupo V. Protasevičiaus, kitų vyskupų bei didikų krašto magnatų knygų fondais. G.K.

- Šnekėti nemąstant - tai tas pat, kas šaudyti nesitaikant.
- Skubinti moterį - tas pat, kaip stengtis pagreitinti kompiuterio pasikrovimą. Programa vis tiek turi padaryti viską, kas pridera ir dar daug dalykų, kurie pranoksta mūsų supratimą.

- Parduodu parašutą. Beveik naujas. Tik kartą naudotas. Nė karto nebuvo išskleistas.
- Netikiu moterų futbolo perspektyvomis. Negi galima atrasti vienuolika moterų, kurios bėgios po aikštę vienodai apsirengusios?

Iš www.bernardinai.lt

PRISIKĖLIMO

KREDITO KOOPERATYVAS

3 Kensington Rd., Toronto, ON M6K 5G1

Telefonas: (416) 532-3400 ir 532-3411

FAX: (416) 532-4816

Amploje tel: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmadi., antradi., ir trečiadi., nuo 9 v.v. iki 3.30 v.p.
p.; ketvirtadi., ir penktadi., nuo 9 v.v. iki 5 v.v.; šeštadi., nuo 9 v.v. iki 1
v.p.p.; sekmadi., nuo 8.30 v.v. iki 12.45 v.p.p.

ANAPILYJE: antradi., nuo 9 v.v. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadi., nuo 1 v.p.p. iki
5 v.v. ir penktadi., nuo 11 v.v. iki 5 v.v.; sekmadi., nuo 9 v.v. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 67 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	1.25%
180-364 d. term. ind.	1.50%
1 metų term. indėlius	1.75%
2 metų term. indėlius	2.25%
3 metų term. indėlius	2.50%
4 metų term. indėlius	2.80%
5 metų term. indėlius	3.10%
1 metų "cashable" GIC	2.25%
1 metų GIC-met. palūk.	2.75%
2 metų GIC-met. palūk.	2.75%
3 metų GIC-met. palūk.	3.00%
4 metų GIC-met. palūk.	3.10%
5 metų GIC-met. palūk.	3.50%
RRSP, RRIF "Variable"	1.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	3.00%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	3.25%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	3.75%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal.	
taupymo sąsk.	1.00%
Amerikos dol. GIC 1 metų	
term. ind.	2.25%

IMA UŽ:

Aameninės paskolas	
nuo	5.25%
Sutarties paskolas	
nuo	5.25%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu	
nuošimėiu	
1 metų	4.00%
2 metų	4.40%
3 metų	4.90%
4 metų	5.15%
5 metų	5.25%
Su keičiamu	
nuošimėiu	
1, 2, 3 metų	4.25%

Duodame CMHC
apdraustas nekilnojamo
turto paskolas

Duodame komercines
nekilnojamo turto paskolas

KELIAUJANT | EUROPA NEUŽMIRŠKITE | SIGYTI

AMEX EURO ČEKIŲ

NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLAPĖ: www.rpcul.com

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

ĮSTEIGĖ KOLEGIJOS IR UNIVERSITETO STUDENTAMS

STIPENDIJŲ FONDA

DEŠIMT STIPENDIJŲ:

viena - \$1,500

devynios - po \$1,000

STIPENDIJOS BUS ĮTEIKTOS
tinkamiems kandidatams

Vertinant prašymus bus atsižvelgta į mokslo pasiekimus
ir studento dalyvavimą bendruomenėje

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI | LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono,
Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-PAKĖTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Išleistuvės - mokslo metų šventė

JOLITA ŽABIENĖ

Išleistuvės - mokslo metų užbaigimo šventė. Jos įvyko Toronto Priskėlimo parapijos salėje š.m. gegužės 27 d. Sveikinimo kalbą iškilmingą vakarą pradėjo Toronto Maironio mokyklos vedėja Aldona Šimonėlienė. Po sveikinimo žodžio pakvietė 5-to skyriaus mokytoją, Jolitą Žabiene, vadovauti vakaro programai.

Grojančioms iškilmingam maršui (akomp. Danguolė Radikė) visi vakaro svečiai pagerbė įeinančius abiturientus. Į salę žengė Maironio mokyklos aštuntosios klasės moksleiviai: Matas Barakauskas, Vytautas Dzemionas, Kristina Pabedinskaitė, Daiva Paznėkaitė, Violeta Pečiulytė, Lauren Ploog, Dainius Ramanauskas, Rūta Rudminaitė, Aurelija Saplytė, Rasa Šiaudžiūnaitė, Daina Šimkutė, Audrius Valiulis, Jonas Žiūraitis, Viktoras Zubrickas. Po jų į salę ėjo prieš trejus metus patys buvę aštuntokai, o dabar jau aukštesniųjų lituanistinių kursų abiturientai: Alynas Bražukas, Andreja Juknevičiūtė, Andrius Kmieliauskaitė, Darius Kuras, Vida Naudžiūnaitė, Edvardas Paulionis, Andrius Ragainis, Ramunė Samonytė, Gintaras Šileika, Renata Simonavičiūtė, Paulius Spudulis, Vilija Sungailaitė, Algis Valiulis.

Į 2004-2005 metų abiturientų iškilmės studentų pasveikinti atvyko jų giminės, artimieji ir draugai bei garbingi vakaro svečiai. Lietuvos garbės konsulas Liudvikas Matukas tarė sveikinimo žodį. KLB krašto valdybos pirm. Rūta Žilinskienė pasveikino visus ir aukštesniųjų lituanistinių kursų vadovę Nijolę Benotienę su brandžiu 10-ies metų darbo mokykloje jubiliejumi ir įteikė jai medalį.

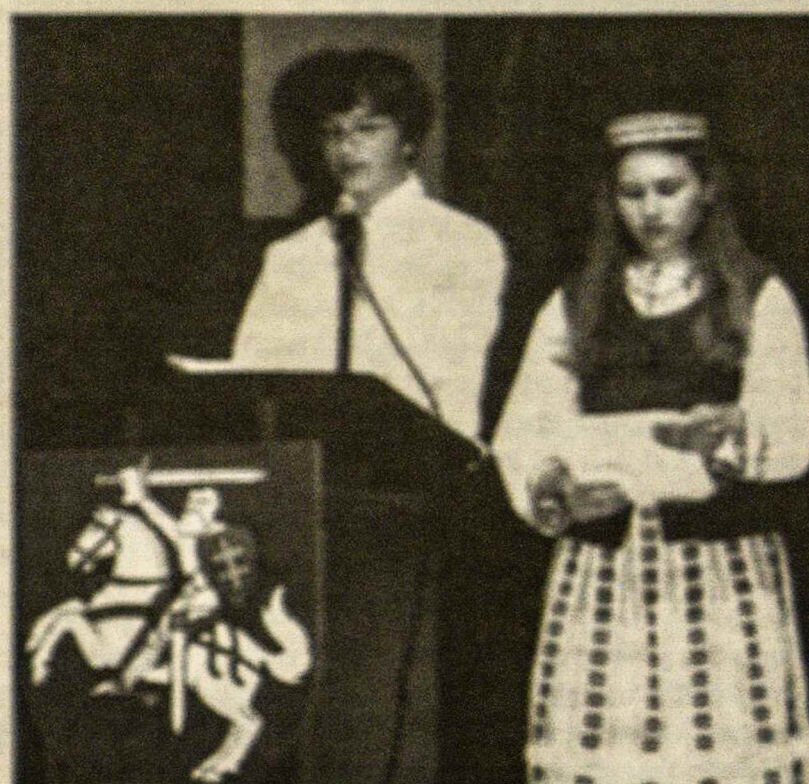
Diplomus ir premijas aštuntos klasės abiturientams įteikė mokytojos, padėjėjos ir vakaro svečiai: Lietuvos garbės konsulas Liudvikas Matukas, KLB krašto valdybos pirmininkė Rūta Žilinskienė, KLB Toronto apylinkės pirmininkė Danutė Garbaliuskienė, Priskėlimo kredito kooperatyvo valdybos pirmininkas Algis Simonavičius, "Paramos" kredito kooperatyvo valdybos pirmininkas Audrius Šileika, Maironio mokyklos vedėja Aldona Šimonėlienė, vedėjos pavaduotoja Donata Puterienė, Maironio mokyklos aštuntosios klasės mokytoja Jolanta Stasiulevičienė ir jos padėjėja Rūta Samonytė. Aukštesniųjų lituanistinių kursų abiturientams diplomus taip pat teikė garbingi vakaro svečiai ir mokytojos: Nijolė Benotienė, Rima Žemaitytė-de Iuliis, Sigina Katkauskaitė.

Aštuntosios klasės mokytoja Jolanta Stasiulevičienė savo kalboje apibūdino kiekvieną aštuntoką. Ji apdovanojo tris klasės mokinius už nuosirdžiai atliktą darbą ir puikias lietuvių kalbos žinias. A. Bubelienės premija buvo skirta Kristinai Pabedinskaitėi. A. Puterio premija buvo apdovanota Rūta Rudminaitė, A. Rinkūno premiją gavo Vytautas Dzemionas. Kanados lietuvių fondas apdovanojo šiuos mokinius: Audrių Valiulį, Lauren Ploog, Vytautą Dzemioną.

Mokslo metų užbaigimo š.m. gegužės 27 d. Priskėlimo parapijos salėje. Iš k.: Nijolė Benotienė, apdovanota KLB įvietimo medaliu už ilgametį darbą vadovaujant Aukštesniesiems lituanistiniams kursams, Toronto Maironio mokyklos vedėjos pavaduotoja Donata Puterienė, mokyklos vedėja Aldona Šimonėlienė

Nuotr. R.D. Puterių

Rūta Rudminaitė ir Matas Barakauskas 8 sk. abiturientų vardu tarė atsisveikinimo žodį Maironio mokyklos 2005 mokslo metų užbaigimo gegužės 27 d. Priskėlimo parapijos salėje

Nuotr. R.D. Puterių

Visų aštuntosios klasės mokinių vardu padėką mokyklai ir mokytojoms tarė Rūta Rudminaitė ir Matas Barakauskas. Visoms mokytojoms jie išreiškė pagarbą, padėką ir meilę.

Aukštesniųjų lituanistinių kursų vadovė ir mokytoja Nijolė Benotienė sveikino abiturientus, o pasižymėjusiems įteikė apdovanojimus ir premijas. Šių metų A. Puterio premiją už geras lietuvių kalbos ir literatūros žinias buvo paskirta Andriui Ragainiui. Mokytojos S. Bubelienės premija už kruopštumą, atsakingumą ir gerą mokymąsi buvo apdovanota Renata Simonavičiūtė. A. Rinkūno premija už aktyvumą pamokose ir kruopštų darbą buvo paskirta Vidai Naudžiūnaitėi. Knygomis apdovanoti trys ypatingai pasižymėję studentai: Ramunė Samonytė, Gintaras Šileika, Andrius Kmieliauskaitė.

Nukelta | 11-tą psl.

Aukštesniųjų lit. kursų 2005 m. abiturientai su AL kursų vedėja N. Benotiene (viduryje) mokslo metų užbaigimo š.m. gegužės 27 d. Priskėlimo parapijos salėje

Nuotr. R.D. Puterių

Išleistuvės - mokslo metų šventė

Atkelta iš 10-to psl.

Iškilmingo išleistuvių vakaro metu savo padėką mokytojoms, tėveliams, mokyklos rėmėjams, bei tėvų komitetui tarė Maironio mokyklos vedėja Aldona Šimonėlienė. Ji išreiškė padėką finansininkei Ramunei Stravinskienei už 10 metų darbą Maironio mokyklai.

Abiturientai meninę programą atliko po šventinės vakarienės. Pirmieji savo programą *Kuo mes panašūs į rugius* pateikė altuntosios klasės abiturientai, kurių paruošė kartu su muzikos vadove Dalia Viskontiene ir programos rengėja Violeta Levandauskiene. Lietuvių liaudies muzika, dainos, eilėraščiai ir netgi šokiai, kuriuos mokiniai šoko kartu su savo tėveliais scenoje, visų širdis užliejo gera nuotaika ir džiaugsmu.

Tėvų komiteto pirmininkas Jurgis Kuliešius savo kalboje (kalbą skaitė Dalia Ažubalienė) dėkojo savo kolegoms, tėvų komiteto nariams, už paramą bei visus darbus mokslo metų eigoje,

Toronto Maironio mokyklos 8-to skyriaus abiturientai mokslo metų užbaigime gegužės 27 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Iš d. – mkt. Jolanta Stasiulevičienė, iš k. – padėjėja Rūta Samonytė

Nuotr. R.D. Puteris

linkėjo geriausios kloties abiturientams bei tvirtybės savo vaikais besirūpinantiems jų tėveliams.

Aukštesniųjų lit. kursų abiturientai džiaugiasi savo mokytojos, kursų vedėjos Nijolės Benotienės medaliu, dovanotu KLB valdybos už ilgametį darbą
Nuotr. R.D. Puteris

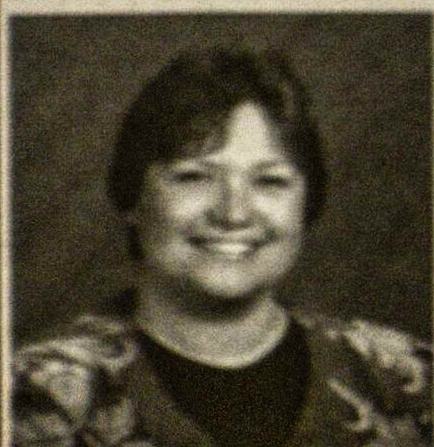
SKAITYTOJAI PASISAKO

VOKIEČIŲ PERLAIDIJIMAS

Pirmojo pasaulinio karo vokiečių karių palaikai iš Panevėžio bus suguldyti į specialius karstus ir išvežti perlaidoti Klaipėdoje. Vokiečių valdžia tam reikalui skyrė 116,000, o miesto savivaldybė 110,000 litų. Aš negaliu suprasti, kodėl Lietuvos valdžia daro tokią didelę klaidą, kad leidžia vokiečiams perlaidoti palaikus Klaipėdoje, o ne Vokietijoje. Negi jie nesupranta, kad vokiečiai dar vis

galvoja, kad Klaipėda yra jų miestas ir todėl čia juos atveš. Ir kodėl Lietuva turi dar mokėti 110,000 litų už jų darbą. Čia ne lietuvių reikalas, vokiečiai yra pakankamai turtingi ir gali patys už perlaidojimą apsimokėti. O lietuviai tegul geriau panaudoja tuos pinigus lietuvių partizanų kapams tvarkyti. Negi Lietuvoje neatsiras nė viena partija, kuri protestuotų dėl užmojo. Juk tai yra labai svarbus reikalas.
L. Stankevičius, Montreal, Que.

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

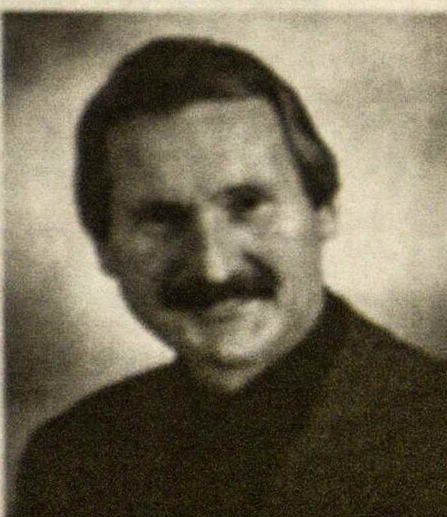
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981"

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 136 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.10% už 30-89 d. term. indėlius
1.25% už 90-179 d. term. indėlius
1.30% už 180-269 d. term. ind.
1.30% už 270-364 d. term. ind.
1.75% už 1 m. term. indėlius
2.25% už 2 m. term. indėlius
2.50% už 3 m. term. indėlius
2.80% už 4 m. term. indėlius
3.10% už 5 m. term. indėlius
2.25% 1 m. "Cashable" GIC (min. \$75,000)
2.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
2.75% už 2 m. GIC invest. pažym.
3.00% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.10% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.50% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.00% RRSP & RRIF (variable)
2.75% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
2.75% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
3.00% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
3.35% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
3.75% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
2.25% už JAV dolerių 1 metų GIC
1.00% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas nuo5.25%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su - nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų4.00%
2 metų4.50%
3 metų4.90%
4 metų5.25%
5 metų5.25%
- su keičiamu nuosimčiu4.25%

DUODAME

• asmenines paskolas
• mortgage iki 95% įkainoto turto
• riboto kredito paskolas (Line of Credit)
• komercinius mortgage

Nuosimčiai gali pasiskolinti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŠ
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELJONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELJONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IESKOTE DOVANOS?

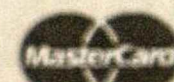
PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINĖS MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmadi., antradi. ir trečiadi. nuo 9 v. - 3.30 v.p.p.; ketvirtadi. ir penktadi. nuo 9 v. - 8 v.p.
LN skyriuje - penktadi. nuo 9 v. - 3.30 v.p.p.; šeštadi. nuo 9 v. - 1 v.p.p.
Royal York skyriuje - šeštadi. nuo 9 v. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M9C 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

ANNETTE-RUNNYMEDE atskiras 7 kamb. namas, 2 virtuvės, dvigubas garažas, užbaigtas rūsys su atskiru įėjimu, arti susisiekimo, apsipirkimo, mokyklų. Tuo pat galima užimti. Prašo \$479,000.

SKAMBINKITE

**TEODORUI
STANULIUI, B.A.**
416-879-4937
(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦
Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos
tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

DANTŲ GYDYTOJA
Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(į vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor
Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

SPAUDSTUVĖ

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimico Ave., Toronto ON
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla

"SAMOGITIA"

meniškai įriša
knygas bei žurnalus

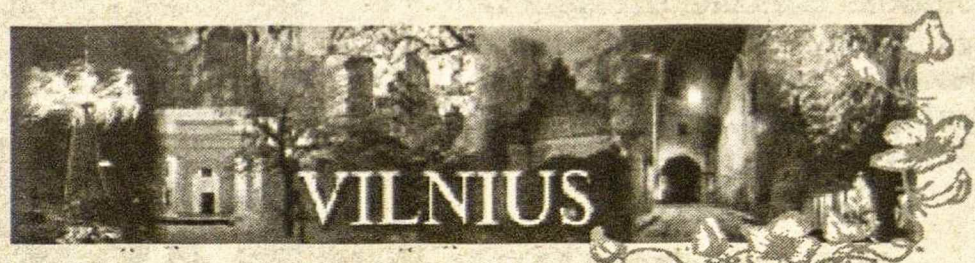
A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416) 233-4601

\$300* COUPON **\$300***
3 off for 1 parcel 3 off
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Žinios iš Lietuvos

• Lietuvos penkiakovininkas vilnietis Edvinas Krungolcas Italijoje vykusiose šiuolaikinės penkiakovės varžybose iškovojo aukso medalį ir apgynė titulą, iškovojo 2003 ir 2004 metais.

• JAV vykusiose Minesotos vasaros lengvosios atletikos lygos varžybose lietuvė Rasa Michniovaitė-Troup 3.34 sek. pagerino jai pačiai priklausiusį Lietuvos 3000 m kliutinio bėgimo rekordą, nuotolį įveikusi per 9 min. 53.17 sek. Ankstesnis rekordas 9.56.51.

• Lietuvos ėjikas Daugvinas Zujus tarptautinėse sportinio ėjimo "Grand Prix" varžybose Dublink (Airija), 50 km nuotolį įveikęs per 4 val. 4 min. 43 sek., laimėjo pirmąją vietą ir įvykdė pasaulio čempionato B normatyvą.

• 2005-2006 m. moterų Europolygoje dalyvaus 18 komandų, jų tarpe ir Vilniaus "Lietuvos telekomas".

• Europos futbolo klubų varžybų pirmojo atrankos rato atsakomosiose rungtynėse Vilniaus "Žalgiris" svečiuose įveikė Lisburn "Lisburn Distillery" (Šiaurės Airija) 1:0 ir iškopė į antrąją "Intertoto" varžybų ratą.

• Kroatijoje vykusiose 19-osiose tarptautinėse šachmatų varžybose "Open Pula" lietuvis Aloyzas Kveinys (ELO įvertinimas 2539), surinkęs 7 taškus iš 9 galimų, laimėjo antrąją vietą ir 900 eurų premiją.

• Moldavijoje vykusiam šeštajame Europos moterų šachmatų čempionate pajėgiausiai Lietuvos šachmatininkei Viktorijai Čmilytei (ELO įvertinimas 2459) nepasisekė - surinkusi 7,5 taško iš 12 galimų, turėjo pasitenkinti 20-ąją vietą ir į pasaulio čempionatą nepateko.

• Čekijoje vykusiam jaunųjų ir jaunučių orientavimosi sporto čempionate Kauno sporto mokyklos "Gaja" auklėtinis Jonas Gvildys jaunųjų sprinto varžybose iškovojo sidabro medalį.

• Vokietijoje baigėsi tarptautinė buriavimo regata "Kylio savaitė 2005" - eilinis pasaulio buriavimo taurės ratas. Pirmą kartą Lietuvos buriavimo istorijoje Lietuvos buriuotoja Gintarė Volungevičiūtė olimpinėje moterų "Laser Radial" jachtų klasėje iškovojo pirmąją vietą.

• Sofijoje (Bulgarija) vykusiam XV Europos rankų lenkimo čempionate Lietuvos atstovai iškovojo 16 medalių - 5 aukso, 7 sidabro ir 4 bronzos. VP.

SPORTAS

"Aušros" klubo jaunųjų "A" komanda su treneriu Stasiu Kuliavu, trenerio padėjėju Paulium Sergaučiu ir administratoriumi Martynu Yču. Komanda birželio 28 d. išskrido į Lietuvą dalyvauti VII Pasaulio lietuvių žaidynėse Nuotr. V. Yčaitės

ŠALFASS varžybinis tvarkaraštis

(2005.VII.1-2005.XII.3)

Lauko teniso pirmenybės ir V Klyvlando LSK "Žaibas" kvietinės varžybos - rugpjūčio 20-21 d.d. Klyvlande, OH. Informuoja: Algis Gudėnas, 104 East 199th St., Euclid, OH 44119. Tel. 216 481-0465. Faksas: 216 481-6064. El.paštas: linrik@adelphia.net. Papildomai: Eugenijus Kriksčiūnas, ŠALFASS lauko teniso vadovas, 105 Anndale Dr., Willowdale, ON, M2N 2X3, Canada. Tel. 416 225-4385. El.paštas: eugenekrik@rogers.com arba: dkrik3@rogers.com

Kvietinės softbolo varžybos - rugpjūčio 27-28 d.d. Wasaga Beach, ON. Registruotis iki rugpjūčio 6 d. Informuoja: Sonia Houle, 498 Glenlake Ave., Toronto, ON, M6P 1H1, Canada. Tel. 416 762-0636. El.paštas: sonia@baseballweekend.ca.

Tinklapis: www.baseballweekend.ca

Individualines ir komandinės golfo pirmenybės rengia Čikagos lietuvių golfo klubas rugpjūčio 3-4 d.d. Oak Forest, IL. Informuoja: Steve Balta, 15565 Hollyhock Ct., Orland Park, IL 60462. Tel. 708 532-5940. El.paštas: spbdab@aol.com. Papildomas ryšys: Tomas Vaitkus, CLGK pirm., tel.: 638 243-8763. El.paštas: t.vaitkus@comcast.net. Tinklapis: www.clgk.org

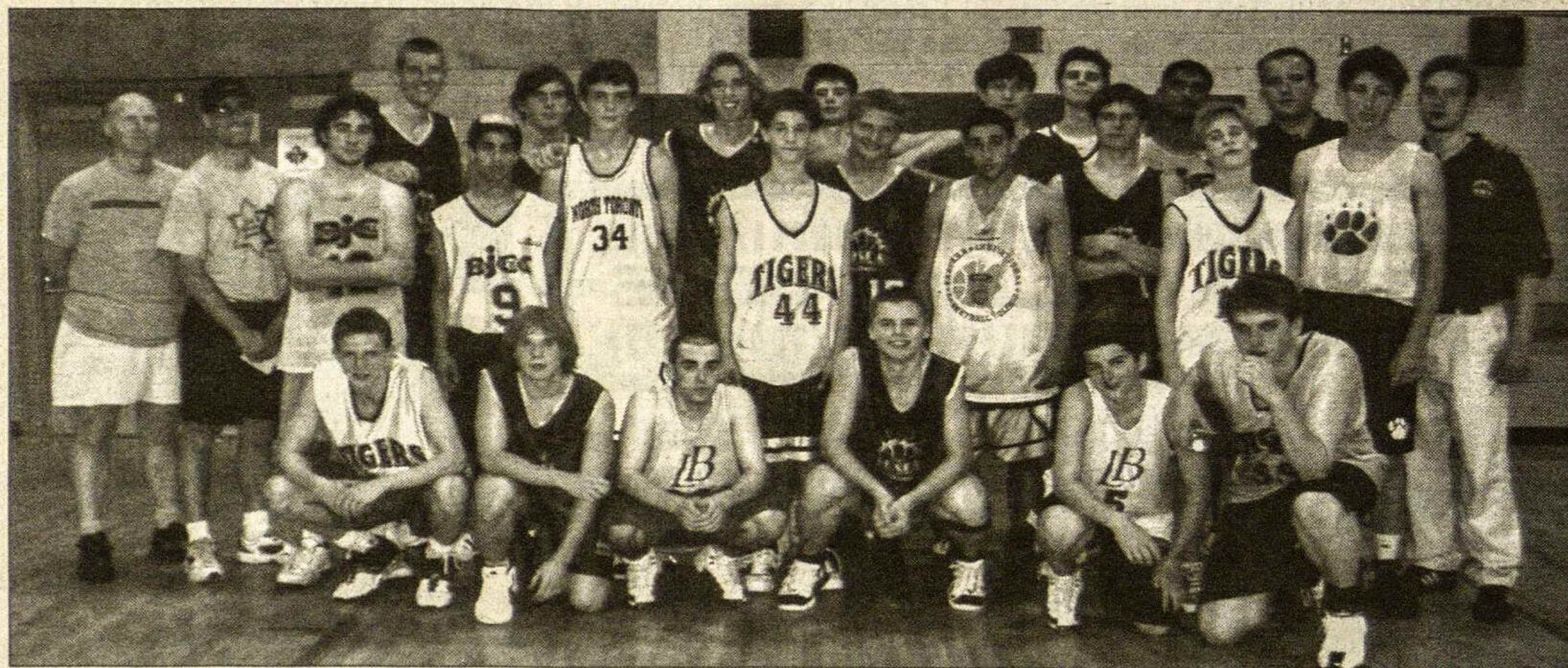
Sportinio šaudymo pirmenybės vyks rugpjūčio 10 d. Hamiltono, ON Giedraičio klubo šaudykloje. Informuoja: Kazys Deksnys, 1257 Royal Dr., Burlington, ON, L7P 2G2. Tel. ir faksas: 905 332-6006; el.paštas: kdeksnys@cogeco.ca

ŠALFASS inf.

NBA ir lietuviai

NBA komandos pastebėjo tik du lietuvius iš keturių, kurie pateikė prašymus dalyvauti naujokų biržoje. Tarp 60 pasirinktųjų - Linas Kleiza ir Martynas Andriuskevičius. Iš lietuvių labiausiai buvo įvertintas L. Kleiza. Niujorko "Madison Square Garden" arenoje vyksiančiame renginyje jį 27-uoju numeriu pakvietė "Portland Trail Blazers". Tačiau dvidešimtmis žaidėjas L. Kleiza "Trail Blazers" komandoje nežais, nes prieš pat šaukimus jis buvo išmainytas į "Denverio Nuggets", kuri traukė lietuvių matyti savo komandoje.

Vidurio puolėjas Martynas Andriuskevičius pasirinktas 44-uoju šaukimu, nors šiam žaidėjui buvo pranašauta vieta pirmajame dešimtuose. Antrajame rate "Žalgirio" aukštaūgi pasirinko "Orlando Magic" klubas. M. Andriuskevičiaus debiutas NBA lygoje gali būti atidėtas. Spėjama, kad Orlandas leis lietuviui dar kelis sezonus pažaisti Europoje. Inf.

"Aušros" klubo žaidėjai su "Bathurst Jewish Community Tigers" komanda, kuri išskrido į Izraelį dalyvauti ten rengiamose žaidynėse. "Aušra" nugalėjo juos 20 taškų persvara Nuotr. V. Yčaitės

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI. Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo - laiką ją atnaujinkite. Tuo sutauptysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

PASISVEČIAVIMAS. Lietuviškos vietos senuose Karaliaučiaus atvirukuose. Mažosios Lietuvos fondas. Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas. Vilnius, 2005 m., 24 psl. mažojo formato.

LAIŠKAI BIČIULIAMS. 2005, 1(7). Išeina du kartus per metus. Leidžia VŠĮ "Jėzuitų ekonomo tarnyba" (Didžioji g.34, LT-01128 Vilnius). Redaktorė Jūratė Grabytė. Dail. Jūratė Tamošiūnaitė-Karašauskienė.

Šokti nesugeba tik stulpas

Los Angeles tautinių šokių ansamblio "Spindulys" išvyka Japonijon

A. PAKUCKIENĖ

Artėjant vasarai, prasideda smagus atostogų ir išvykų laikas. Los Angeles "Spinduliui" ir jo vadovei Danguolei Varnienei tai intensyvaus pasiruošimo ir planavimo dienos. Jų keliai šį kartą veda į Japoniją, kur kartu su atstovais iš Lietuvos dalyvaus Nagoja mieste vykstančioje EXPO parodoje.

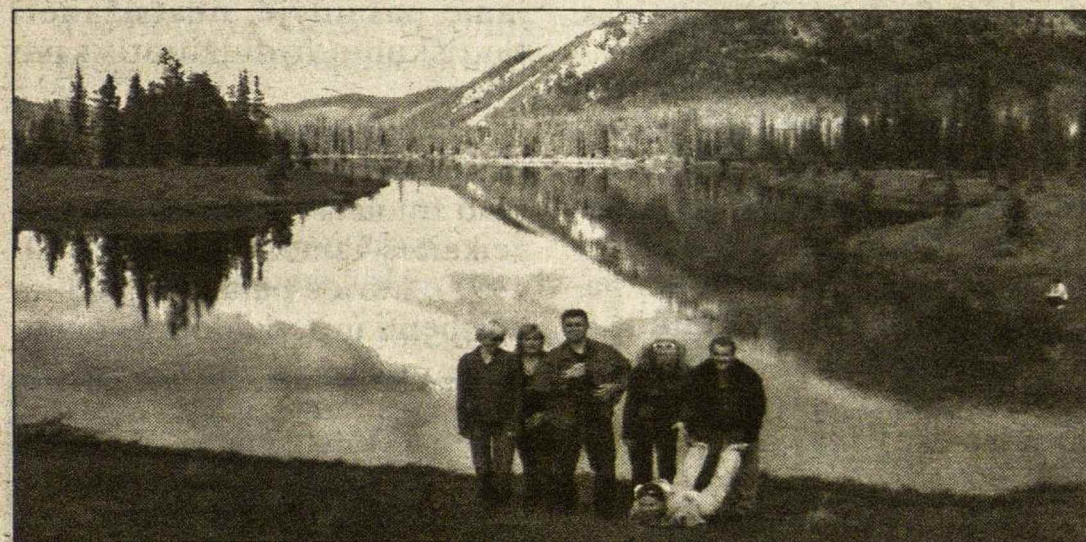
Prieš 56 metus Onos Razu-tienės įsteigtas ansamblis, dabar vadovaujamas jos dukros, tapo neatskiriama Los Angeles lietuvių gyvenimo dalimi. Savo laisvalaikį čia praleido jau kelios lietuvių jaunimo kartos. D. Varnienė mielai priima į savo būrį visus, tvirtai įsitikinusi, kad šokti nesugeba tik stulpas. Todėl "Spindulyje" jau nuo darželio pradėjęs šokti jaunimas, šoki natūraliai įvaldo ir pamilsta. Ansamblio repetitijos, smagios išvykos ir pasirodymai tapo taip pat jaunimo bendravimo ir šventimo vieta. Metų eigoje šokių sukurs suvedė ne vieną lietuvišką porą ir štai dabar ansamblyje jau sukasi jų vaikai. Tradicine *Sadute* ir *Rezgynele* vestuvių dieną jaunimas palaido savo draugus į naują gyvenimą. Kasmet Užgavėnių proga "Spindulys" rengia tradicinį Blynų balių, kuriame pasirodo visi ansamblio vaikai ir jaunimas, vaišindami svečius blynais, bulvinių tešlainių ir lietuviškomis dešromis.

Danguolės Varnienės pastangomis "Spindulys" išleido du filmukus vaikams: 1994 metais *Mes dainuojam* ir 2001 metais *Gintarėlė*. Šie filmukai, tai ne tik smagios vaikų muzikos ir šokių

rinkinys, bet ir mielas atsiminimas visiems, dabar jau suaugusiems jų dalyviams, ten suvaidinusiems grybus, gėles, žvėrelius. "Spindulys" gausiu būriu dalyvaus jau trijose šokių šventėse Lietuvoje, šoko visose išeivijos šokių šventėse Kanadoje ir Amerikoje. Spinduliečiai, vadovaujami linksmos ir tolerantiškos Danguolės, mėgsta krėsti pokštus, savo būryje visada jaučiasi puikiai.

Šio mėnesio paskutinėmis dienomis dvidešimt "Spindulio" šokėjų, kartu su vadove D. Varniene, šokių mokytojomis - S. Barysiene ir D. Zemaitaityte, pianiste A. Jackūnaite, iškels šią lietuvišką tradiciją į dar nelankytą žemyną. Tai vadovės Danguolės sumanymas, gimęs prieš porą metų, kai ji su mokytojų grupe lankėsi Japonijoje, laimėjusi "Fulbright Memorial Fund" konkursą. Tada ji užmezgė pažintį su Lietuvos ambasadoriumi Japonijai ir Filipinų saloms Algirdu Kudziu. Jis padėjo suplanuoti šią išvyką. Todėl pusę metų bevykstancioje tarptautinėje mugėje lietuvių kultūrą pateiks ne tik ansambliai iš Lietuvos, bet ir išeivijos, kuri sudaro reikšmingą tautos dalį. Dešimties dienų išvykoje spinduliečiai aplankys Osaką, Kyoto ir Tokijo miestus.

Birželio 5 dieną savo vietinius mėgėjus "Spindulys" pakvietė į tradicinę jaunimo šventę. Pasirodė dideli ir maži šokėjai, kuriuos susirinkusieji priėmė nuširdžiais plojimais. Prieš išvykdam, jie birželio 26 dieną Šv. Kazimiero parapijoje dar kartą parodė savo paruoštą programą. O po to – *Sayonara!* (Sudie).

Dalis Kalgario lietuvių, nuvykusių Joninių švęsti birželio 25 d. kalnuose, prie Forgetmenot Pond Nuotr. J. Liaukonio

JAUNIMO ŽODIS

Toronto Maironio lietuvių mokykla

Pirmoji klasė

"Ko tu nori?"

Kaip mūsų vaikai galvoja? Ką jie supranta? Kaip jie svarsto apie savo pasaulį? Kas jiems svarbu? Įdomu matyt, kas mūsų vaikus jaudina ar domina? Niekados nežinau, ką jie tau pasakys ar papasakos. Kaip smagu su vaikais dirbti.

Vida Kairienė, I-osios klasės mokytoja

• AŠ NORIU būti peteliškė ir išmokti gerai virti, ir būti gera menininkė.

Kyara Malinauskaitė-McLean

• AŠ NORIU rausvo žiedo, kuris tiktų prie mano rausvos suknelės. Aš juos nešiosiu, kai bus mano gimtadienis.

Nida Nausėdaitė

• AŠ NORIU nupirkti savo bro liukui daug dovanų, nes aš jį myliu. Aš labai džiaugiuosi, kad aš turiu broliuką.

Rasa Gaultė

• AŠ NORIU, kad mama nupirktų gražią suknelę ir tikrą gyvą šuniuką. Apsirengsiu tą suknelę ir vėsiu šuniuką pasivaikščioti.

Ieva Raščiauskaitė

• AŠ NORIU važiuoti į Lietuvą ir per visą pasaulį. Bus smagu pamatyti gimines ir visus kitus žmones. Aš noriu pamatyti didelę pilį ir bangas jūroje. Jau dabar noriu skristi.

Lukas Janowicz

• AŠ NORIU pinigines. Aš noriu pilies su 60 dalykų.

Kamilė Čepaitytė

• AŠ NORIU pirkti liūtą, undinėlę, cirką ir robotą. Aš noriu šių žaisliukų, nes man jie labai patinka. Aš turiu tris knygas apie liūtus.

Karolina Lukošaitė

• AŠ NORIU draugo, mažo spalvoto gražaus driežiuko. Beveik tokio pat kaip mano brolio. Jis būtų man kaip sesutė.

Laura Jareckaitė

• AŠ NORIU žaisti ledo ritulį su OHL (Ontario Hockey League). Man labai smagu žaisti.

Adrian Butrimas

• AŠ NORIU mažos lėlės, kuri mirksėtų. Ir aš noriu augalo. Taip pat aš noriu raudonos laumės suknelės.

Alma Paliulytė

• AŠ NORIU katytės ir šuniuko. Man labai patinka gyvuliai. Katytės vardas bus Ginger ir šuniuko vardas bus Rosey.

Emilja Grybaitė

Pasižiūrėjus filmą "Vienui vieni"

Tęsinys iš 25 nr.

Aš niekada negalvojau, kad partizaninis karas buvo toks smarkus, baisus ir žiaurus. Lietuvos partizanai paliko savo šeimas ir vaikus, ir daugelis jų žuvo, kovodami už Lietuvos nepriklausomybę. Mano tėvai vis man pasakodavo, kaip mano seneliai padėjo partizanams, ir dabar aš geriau suprantu, ką jie išgyveno. Šis filmas man parodė partizanų ypatingą meilę savo Tėvynei. Man atrodo, kad be jų pagalbos nebūtų laisvos Lietuvos. Mes už tai jiems esame dėkingi.

Ramunė Samonytė

Lietuvos partizanai buvo ir liko mūsų didvyriai. Jie kovojo už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, ir kovojo iki pačios pabaigos, nes turėjo viltį ir tikėjimą, kad jiems pavyks. Partizanai taip pat laukė pagalbos iš kitų užsienio valstybių, kurios žadėjo paremti. Bet pagalba taip ir neatėjo... Partizanai žinojo, kad jie pasirinko pradžią, bet negalėjo susitaikyti su Tėvynės okupacija. Jie norėjo sugrąžinti laisvę ir nesigailėjo savo gyvybių. Begalinis partizanų pasiaukojimas sužadino daugeliui Lietuvos žmonių patriotinius jausmus ir meilę Tėvynei. Jų kova suteikė ir kitiems žmonėms tikėjimą, kad vieną dieną būsime laisvi. Taip pat Lietuvos partizanai savo kovomis parodė pasauliui, kad mūsų tauta trokšta būti laisva ir nepriklausoma. Jie visada išliks tikrų lietuvių širdyse.

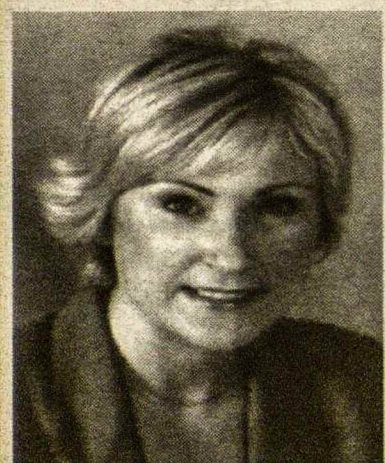
Andrius Ragainis

Man buvo labai svarbu pamatyti šį filmą. Aš jau daugelį kartų buvau girdėjęs iš savo tėvelių, senelių arba mokytojų, kaip sunku buvo gyventi Lietuvoje karo laikais, o dar baisiau sovietinės okupacijos metais. Bet tai buvo tik pasakojimai ir prisiminimai. Filme *Vienui vieni* aš pats pamačiau, kas tada vyko, kaip žmonės taip lengvai nužudo vienas kitą arba išduoda. Dabar aš supratau, kodėl žmonės verkia, prisimindami tuos laikus. Karas nėra smagus, karas yra blogas ir liūdnas dalykas. Ir žmonės per karą nėra labai geri vieni kitiems, nes kiekvienas rūpinasi tik savo gyvenimu. Partizanai buvo geri žmonės, nes jie galvojo ne apie save, bet norėjo padėti Lietuvai.

Gintaras Šileika

Man šis filmas sukėlė daug minčių. Buvo labai liūdna bežiūrint, kas darėsi Lietuvoje tais pokario metais. Sunku net įsivaizduoti, kaip išgyveno tie žmonės, atskirti vieni nuo kitų, išvežti iš savo namų. Dabar, kai mačiau ką teko jiems patirti, aš jaučiuosi tokia laiminga ir dėkinga, kad negyvenau per karą, kad turiu savo mylimą šeimą, kad esame kartu. Filme *Vienui vieni* man baisiausias buvo tas momentas, kai KGB kareiviai atėmė kūdikį iš motinos, reikalaujanti pasakyti, kur jos vyras – partizanas ir grasindami nužudyti jos vaikelį. Ir ji turi pasirinkti. Man sunku suprasti, kodėl žmonės taip paprastai gali nužudyti kitus žmones ir kam reikalingas karas.

Andrytė Kmieliauskaitė

Ketinate keliauti - TEIRAUKITĖS

ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY

Jums suteiks informaciją ir pasiūlys geriausią maršrutą geriausiomis kainomis

Norintys skristi
į Lietuvą -
TEIRAUKITĖS

Jūsų paslaugoms - mūsų agentūros atstovai:
HELSINKIJE, FRANKFURTE, VILNIUJE

"BEST WAY TO TRAVEL"

Royal York Plaza, 1500 Royal York Rd., Etobicoke, ON M9P 3B6
Darbo valandos nuo pirmadienio iki penktadienio, 9.30 v.r. - 6 v.v.

Tel: 416 249-7710 416 209-7737 (mobilius)

1-800-715-5767 Fax: 416 249-7749

DAILININKUI PROFESORIUI

A+ A

ANTANUI TAMOŠAIČIUI,

Lietuvių tautodailės instituto išeivijoje steigėjui, kuratoriui, baigus ilgą kūrybinį kelią ir mirus Lietuvoje, dėkingai Jį prisimename ir liūdime drauge su visais Instituto nariais bei velionies artimaisiais –

Montrealio tautodailės grupė „Vaivorykštė“

MIELAM DRAUGUI

A+ A

VYTAUTUI SIMANAVIČIUI

užbaigus šią žemišką kelionę 2005 m. birželio 24 d. Burlington, ON, reiškiu nuoširdžią užuojautą jo seserims ALDONAI ŠIMONĖLIENEI, MARIJAI GUDAITIENEI, pusbroliui ALGIMANTUI SIMANAVIČIUI ir jų šeimoms, gyvenantiems Lietuvoje, taip pat pusbroliui JUOZUI LĖVERIUI ir jo šeimai, gyvenantiems Kvebeke, Kanadoje. Liūdinti –

Birutė Tamošiūnienė

A+ A

PRANCIŠKAI RADZEVIČIŪTEI -
KLIMIENEI

baigus šią žemišką kelionę, nuoširdžiai užjausdami seseris OLYTĘ POOLE su šeima Anglijoje ir ALĘ ŠEŠELGIENĘ Hamiltone bei visus artimuosius, kartu liūdime -

Birutė ir Antanas Matulaičiai

P A D Ė K A

A+ A

BRONIUI STEPONAVIČIUI

palikus šį pasaulį, nuoširdžiai dėkojame Hamiltono Aušros Vartų Gailestingumo Motinos Švč. M. Marijos parapijos kunigams už Rožinį ir maldas laidotuvių namuose, už atnašautas gedulines Mišias ir paguodos žodžius, Vidai Stanevičienei – už skaitymą šv. Mišių metu ir solistei vargonininkei Danguolei Radtke.

Ačiū Elenai Gudinskienei už bendrą pasirūpinimą bei Zosei ir Juozui Rickams už įvairią pagalbą; dėkojame karsto nešėjams – Kamaičiui, Jokubynui, Rickui, Stanevičiui ir Solowui. Nuoširdus ačiū aukojusiems Kanados lietuvių fondui ir *Pagalba Lietuvos vaikams* a.a. mielam Broniui prisiminti. Ačiū Hamiltono pensininkų klubui „Ažuolas“ už pareikštą užuojautą Tėviškės žiburiuose.

Liekame dėkingi visiems už atsilankymą į laidotuvių namus, į šventovę, už velionies palydėjimą į amžinojo poilsio vietą – Šv. Jono lietuvių kapines, Missisaugoje, ON. Padėka p.p. Mačiams už pagamintus skanūs pietus ir pyragus. Dar kartą visiems, visiems labai ačiū už dalyvavimą laidotuvėse ir įvairiai pareikštas užuojautas.

Tegul Dievas visiems atlygina. Liūdinti –

žmona Aleksandra ir giminės

Šv. Raštas yra šio pasaulio - kalėjimo langas, pro kurį galime matyti amžinybę. (T. Dwight)

Iškeliavo dailininkas Antanas Tamošaitis

(1906.II.15 – 2005.VI.25)

LIJANA ŠATAVIČIŪTĖ

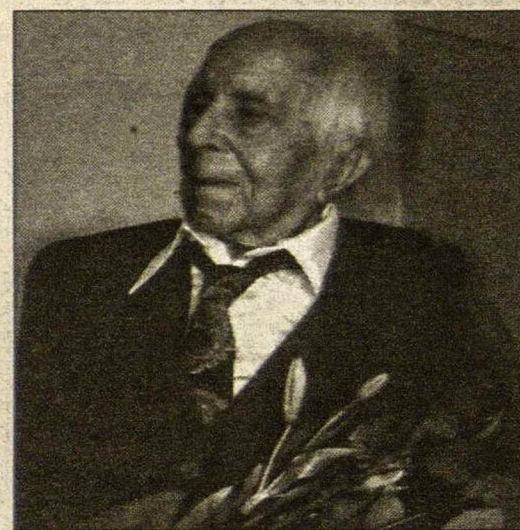
Birželio 25 dieną šį pasaulį paliko vienas iškiliausių XX š. Lietuvos kultūros veikėjų, nenuilstantis liaudies meno tyrinėtojas, Vilniaus dailės akademijos garbės profesorius, dailininkas Antanas Tamošaitis. Po pusmečio vyriausiam Lietuvos dailininkui būtų sukakę šimtas metų. Savo gyvenimo saulėlydį dailininkas praleido Lietuvoje, į kurią 2000 m. grįžo po daugiau nei penkiasdešimt metų emigracijos.

A. Tamošaitis pragyveno ilgą ir įdomų gyvenimą. Jis gimė 1906 m. vasario 15 d. Šakių apskrities Barzdų kaime pasiturinio ūkininko šeimoje. Mokėsi Šakių „Žiburio“ gimnazijoje. 1923–1929 m. studijavo Kauno meno mokykloje, kurioje baigė grafikos specialybę. Dar studijuodamas mokytojavo įvairiose vidurinėse ir aukštesniose mokyklose. 1929–1933 m. dėstė Kauno meno mokykloje, 1932–1940 m. – Lietuvos žemės ūkio akademijoje Dotnuvoje.

Svarbus posūkis dailininko gyvenime buvo nuo 1931 m. tarnyba Žemės ūkio rūmų Kaune Namų pramonės skyriuje. Jaunas dailininkas sudarė liaudies meno amatų gaivinimo programą, pagal kurią kaime buvo organizuojami tradicinių amatų kursai, platinami tobulesni įrankiai, diegiamos tradicinės ir pažangios technologijos. Dirbdamas Žemės ūkio rūmuose, A. Tamošaitis išleido 8 *Sodžiaus meno* serijos knygas (1931–1939), parašė monografijas *Audimas* (1933), *Austiniai kilimai* (1935), *Staltiesės* (1935). 1934 m. Ažuolų Būdoje (Marijampolės aps.) kartu su žmona Anastazija Mažeikaite-Tamošaitiene atidarė privačią audimo studiją, kurioje buvo audžiami kilimai pagal dailininko projektus. Šie liaudiško stiliaus kilimai garsino Lietuvos vardą pasaulinėse parodose (1937 m. Paryžiuje ir 1939 m. Niujorke) bei 1938 m. Pirmojoje tarptautinėje amatų parodoje Berlyne.

1940–1942 m. A. Tamošaitis dėstė Vilniaus dailės akademijoje, kurioje vadovavo Pedagogikos katedrai. 1942–1944 m. buvo Kauno meno mokyklos Dekoratyvinių audinių studijos vedėjas.

1944 m. pasitraukė į Salzburgą (Austrija). 1944–1946 m. karo pabėgėlių stovykloje Glasenbache, netoli Salzburgo, atidarė privačią dailės studiją. 1946–1948 m. vadovavo Dailės ir amatų mokyklai (*École des Arts et Métiers*) Freiburge (Vokietija), kurioje mokėsi lietuvių išeiviai.

1949 m. atvykęs į Kanados Montrealį, A. Tamošaitis vadovavo krikščioniškojo jaunimo sąjungos centre (*International Branch YMCA*) veikusiai Dailės ir amatų mokyklai (*Academy of Arts and Crafts*). 1950 m. Tamošaitis persikėlė į nuosavą sodybą netoli Kingstono (Ontario provincija, prie Šv. Lauryno upės, greta Tūkstančio salų vietovės). Čia atidarė audinių studiją. Nuo 1977 m. veikė A. Tamošaitienės iniciatyva įsteigtas Lietuvių tautodailės institutas (LTI) išeivijoje. LTI rūpinosi liaudies dailių amatų plėtojimu, jų moksliniu tyrinėjimu ir populiarinimu. 1979 m. pasirodė pirmoji A. ir A. Tamošaičių parašyta knyga *Lithuanian National Costume (Lietuvių tautiniai drabužiai)*, 1982 m. LTI penkerių metų sukakties proga – A. Tamošaičio monografija *Lithuanian Easter Eggs (Lietuvių margučiai)*, o 1988 m. – A. ir A. Tamošaičių knyga *Lithuanian Sashes (Lietuvių juostos)*.

A. Tamošaitis Kanadoje daugiau laiko skyrė kūrybai. Nuo šeštojo dešimtmečio pradėjo kurti, lietuvių mitų ir padavimų įkvėptas, dekoratyvines kompozicijas, kurių ornamentai ir spalvos atkeliavo iš liaudies skrynių, žemaitiškų medžio raižinių, liaudies audinių. Sukūrė panašios stiliškos grafikos darbų, per 100 knygženklių. Pagal A. Tamošaičio projektus išausti kilimai papuošė svarbias Š. Amerikos įstaigas: Kingstono rotušę (projektas – 1972), Pittsburgo savivaldybę (1976), Anapilio salę Missisaugoje (projektas – 1978), Montrealio rotušę (1979) ir kt. 1949–1995 m. dailininkas surengė apie 40 individualių parodų įvairiuose Kanados ir Amerikos miestuose.

A. Tamošaičio kūrybos pagrindas visą laiką buvo Lietuvos kultūra. Menininkas kėlė tėvynės praeitį, jos mitologiją, gamtos grožį. Jis vertino lietuvišką kaimą, neįmantrią sodiečių gyvenseną, tautodailės dirbinių formas ir grožį. Tačiau jautė ir šiuolaikinio gyvenimo pulsą.

Dėmesys Vakarų Europos dalei neleido užsisklęsti savyje ir suteikė A. Tamošaičio kūrybai šiuolaikišką pobūdį.

Nugyvenęs beveik visą šimtmetį, nenuilstamai tarnavęs savo šaliai A. Tamošaitis buvo svarbiausių XX š. Lietuvos meninio gyvenimo įvykių liudininkas. 1918 m. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, jis regėjo bręstančius tautinės saviraiškos daigus. Buvo tarp pirmųjų Kauno meno mokyklos studentų, baigusių mokslus dar iki 1929 m. reformos. Dalyvavo jaunimo sambūriuose, draugijose, bendravo su iškiliausiais nepriklausomos Lietuvos, taip pat išeivijos kultūros veikėjais. Skubėjo, vadovavo, mokė, švietė. Sudarinėjo programas, kūrė projektus, rašė ir redagavo knygas, skaitė paskaitas. Įgytą patyrimą skleidė ir perdavė kitiems.

Bendra veikla A. Tamošaitį suartino su P. Galaune, I. Končiumi, M. Vorobjovu, V. Krėve-Mickevičiumi, V. K. Jonynu; kūrybiniai interesai – su A. Samuoliu, Juozu Mikėnu, R. Kalpoku. Artima draugystė išeivijoje ne vienerius metus siejo su H. Nagiu, K. Bradūnu, J. Aisčiu, V. Vizgirda, V. Maciūnu, R. Viesulu, P. Vaškiu.

A. Tamošaitį mums primins iki šiol nepraradę vertės *Sodžiaus meno* albumai, jo parašytos knygos, sukurti liaudies drabužių komplektai, vertingi tautodailės ir liaudies audinių rinkiniai, asmeninė kūryba, ypač Tamošaičių galerija „Zidynys“ Vilniaus senamiestyje. Lietuvos tekstilės patriarchas buvo įsitikinęs, kad liaudies tradicijų plėtojimas ir tautodailės studijavimas neprarado reikšmės mūsų dienomis.

Nors dailininko išėjimas – didelė netektis Lietuvos kultūrai, tačiau jo nuveikti darbai mus įkvėpia puoselėti lietuvių tautinį mentalitetą, primena, kaip svarbu nepasimesti plačiame pasaulyje, neatsižadėti tautiškumo ir didžiulio savo tėvynės.

Dailininkas atguls Lietuvos panteone – Antakalnyje, greta savo žmonos – Anastazijos Mažeikaitės-Tamošaitienės (1910–1991), kurios palaikai 2003 m. atgabenti ir perlaidoti Vilniuje.

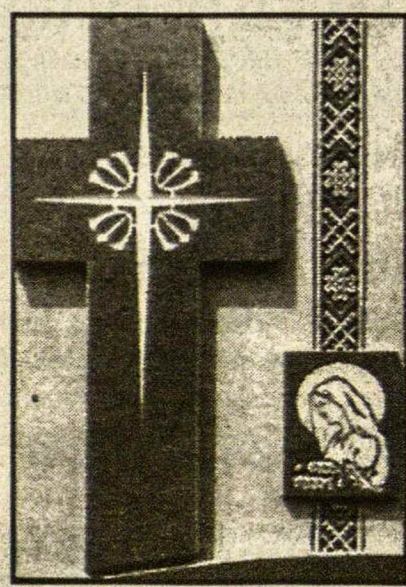
SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir

MISSISSAUGOJE

TORONTO

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia tradicinę gegužinę High parke liepos 13, trečiadienį, nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. Įvažiuojamas iš Bloor gatvės, aikštės nr. 14 – ten pat, kur pernai. Bus V. Birštono šilti pietūs ir kiti priedai. Programą atliks V. Balyta. Bilieto kaina - \$8 asmeniui. Skambinti T. Kobelskienei tel. 416 760-8003 arba S. Kuzmickui tel. 416 769-1351.

Ateitininkų jubiliejinė stovykla "Dainavoje" (JAV-se prie Manchester, Mich.), įvykusi birželio 29-liepos 4 d., sulaukė daug įvairaus amžiaus stovyklautojų – net 250 iš viso. Dalyvavo Ateitininkų federacijos vadai Liutauras Serapinas, "Ateities" žurnalo redaktorė Živilė Šeporaitytė, dvasios vadai kun. Kęstutis Trimakas, mons. Gintaras Grušas. Vyko paskaitos ir svarstybos, ateitininkijos "teisimas", talentų vakaras, laužas, dramos spektaklis, stovyklautojų choro pasirodymas ir visur – gyvos diskusijos. Iš Kanados buvo nuvykę V. Kolyčius, P. Dalinda, G. Juozapavičiūtė-Petrauskienė, L. Gustainytė-Underienė, J. Kuraitė-Lasienė, R. Sakalaitė-Jonaitienė iš Toronto ir E.K. Gudinskai iš Hamiltono. Ateities redaktorė savo pranešime padėkojo Monikai Povilaitienei, finansavusiai 2005 pavasario Ateities numerio išleidimą, minintį savo vyro dr. Broniaus Povilačio 20-tąsias mirties metines. L. Underienė atvežė į stovyklą ir redaktorių įteikė mūsų apylinkės ateitininkų suaukotus \$2,300 sekančio numerio išleidimui apmokėti. (Daugiau kt. nr.) Dlv.

PADĖKA

Dėkojame Kanados lietuvių fondui, kuris paskyrė tūkstantį dolerių KLB Toronto apylinkės valdybai už sėkmingą paskaitų organizavimą reklamuojant KLF veiklą.

Nuoširdžiai dėkojame visiems lietuvių bendruomenės nariams, aktyviai talkinusiems rengiant Kanados lietuvių dienas, visiems rėmėjams, aukotojams, Tėviškės žiburių redakcijai, pateikusiai išsamią informaciją savo skaitytojams ne tik apie renginio paruošimo eigą, bet ir visų Kanados lietuvių dienų turiningos programos nušvietimą savo puslapiuose.

Ačiū visiems už aktyvų dalyvavimą renkant KLB solidarumo įnašą. Nuoširdus ačiū A. Barškėčiui už 100 dolerių auką.

KLB Toronto apylinkės valdyba

A.a. Vytautui Simanavičiui mirus, užjausdama jo gimines Lietuvoje ir Kanadoje, Birutė Tamošiūnienė Tėviškės žiburiams aukojo \$100.

Laukiami savanoriai

Šiomet jau atšvęsta trejų metų "Labdaros" slaugos namų veiklos sukaktis. Per tą laiką buvo atliktas svarbus ir didelis darbas. "Labdaros" tarnautojų ir savanorių įdėtų pastangų ir darbo dėka, "Labdaros" slaugos namai yra pasiekę aukščiausio lygio. Nauji savanoriai visuomet laukiami, ir niekad jų nebus per daug. Ypač jaučiamas savanorių trūkumas vasarą, kai daugelis išvyksta atostogų ar į vasarnamius. Savanorių pagalba reikalinga gyventojų lankymo ir transporto programai, kepimo, siuvimo grupei, skaitymo programai ir kitoms. Nepaprastai daug džiaugsmo slaugos namų gyventojams suteikia mūsų šokėjai ir dainininkai, galintys lietuviška daina ar šoku pralinksminti slaugos namų gyventojus. "Labdaros" slaugos namai visuomet labai vertina jaunimo savanorišką veiklą. Vaiduokliai, jaunimas, besimokantys muzikos, visuomet laukiami su koncertais.

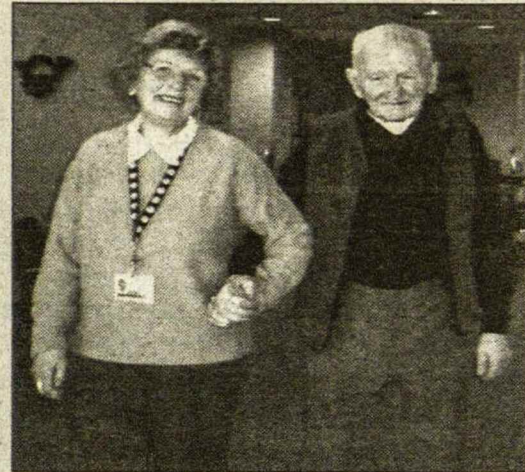
Turėtume atsiminti, kad gal daugelis kultūrinių lietuviškų organizacijų šiandien gali gyvuoti ir tęsti savo veiklą dėka tų, kurie kadaise dirbo ir aukojo laiką tam, ką mes turime šiandien, o dabar kai kurie tos kartos atstovai gyvena ir yra prižiūrimi "Labdaros" slaugos namuose. Tai jūsų tėvai ar seneliai. Prisiminkime ir stenkimės grąžinti nors truputį to, ką gal morališkai jaučiame esą skolingi. Savanorių darbas prasmingas ir svarbus šių namų gyventojams.

Besidomintys savanorių veikla "Labdaros" slaugos namuose kreipkitės į savanorių koordinatorę Danguolę Sher arba į programų skyriaus koordinatorę Liljaną Gavrilovic tel. 416 232-2112 (403). Inf.

TŽ ATOSTOGOS

Tėviškės žiburių paskutinis numeris prieš atostogas išeis liepos 26 d. Savaitraštis dvi savaites nebus spausdinamas. Po atostogų išeis rugpjūčio 16 d. Atostogų laikotarpio administracija veiks nuo pirmadienio iki penktadienio, išskyrus rugpjūčio 1 - "Civic Day". Redakcija pradės darbą rugpjūčio 9 d.

Daugiau kaip 100 žmonių birželio 18 d. aplankė slaugos namus "Labdara". Tai buvo Ontario provincijos valdžios organizuotas renginys. Lankytojai turėjo progą susipažinti ir pasižiūrėti, kaip gyvena ir kokią priežiūrą gauna "Labdaros" gyventojai. Atvykusius prie durų sveikino tautiniais drabužiais pasipuošę "Atžalyno" šokių grupės atstovai I. Urnevičius ir R. Ancutaitė. Pirmo aukšto priemenėje savanorės Aldona Biškevičienė, Ona Krasauskienė ir Aldona Skilandžiūnienė kvietė atsilankiusius pasirašyti "Atvirų durų" lankymo knygoje, dalino informacinės brošiūras, priiminėjo aukas "Labdarai". Surinkta - \$1,170.

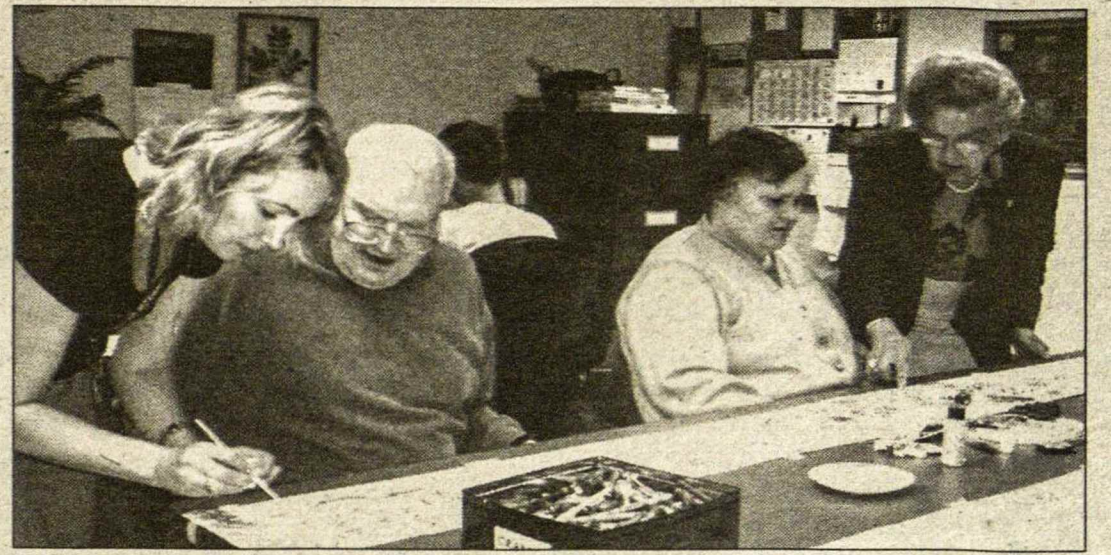
Gera priežiūra "Labdaroje"

Darbuotojai ir savanoriai vedliai atvykusiems aprodė slaugos namus, teikė įvairią informaciją, atsakė į klausimus. Susipažinti su "Labdaros" slaugos namais atvyko lietuviai ne tik iš Toronto, bet ir iš Londono, ON, ir Hamiltono, ON, ir kitų vietovių. Savo "ekskursiją" po slaugos namus svečiai užbaigė pastato rūsyje, bibliotekos ir bendravimo kambaryje, kur savanorės juos vaišino lietuviškais saldumynais bei maisto skyriaus vedėjos Tamaros paruoštais užkandžiais. Visur jautėsi maloni aplinka ir gera nuotaika. Girdėjau išsėjančiųjų atsiliepimus: "Švaru, jauku, malonu, gera priežiūra, jaučiasi naminė aplinka".

Danguolė Baltrušytė-Sher, savanorių koordinatorė

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tzib.com laukia jūsų apsilankymo. Skaitytojai kviečiami susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu - tevzib@pathcom.com

"Atvirų durų diena"

Užsiėmimai Toronto lietuvių slaugos namuose "Labdara"

Malonu padirbėti "Labdaros" namuose

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation
1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531
Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

KLF daugiau kaip 40 metų remia lietuvišką veiklą Kanadoje ir Lietuvoje. Jūsų įnašai ir aukos lieka Fonde kaip nuolatinis šaltinis, sudarantis galimybę remti lietuviybės išlaikymą bei studijuojantį jaunimą Kanadoje ir teikti finansinę paramą Lietuvai.

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v. Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Algis MEDELIS QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų - apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!
VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės - Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2
ALGIS ir STEFA MEDELIAI **Tel. 905-306-9563**

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

PRISISKINKITE PATYS

BRAŠKIŲ ir įvairių ŽIRNIŲ

Žemės ūkio produktų ir kepinų parduotuvė

8100 Steeles Ave. E., 6 km į rytus nuo Markham Rd. (Hwy. 48)

TEL. 905 294-3275

Tinklalapis: www.whittamoresfarm.com

Rikis Punkris
REALTOR

HomeLife
Experience Realty Inc.

Ketinate parduoti?

- Speciali pardavimo sistema
- Sąžiningas patarnavimas
- Įvertinimas - nemokamas

Skambinkite: 905 896-1177

Tinklalapis: www.rickpunkris.com

DALIA VAŠKEVIČIŪTĖ, CFP

NORĖTUMĖT IŠEITI Į PENSIJĄ?

Nereikia didelio turto, reikia GERO PLANO!

PASKAMBINKITE MAN, pasitarsime, padėsiu susitvarkyti ateičiai

905-451-1933

TAUPYMO SĄSKAITA:

2.4% - kasdieninės palūkanos (be priemokų)

GIC: 1 m. - 3%; 2 m. - 3.2%; 3 m. - 3.45%; 4 m - 3.6%;

5 m. - 3.8% (nuošimčiai gali keistis)

Dale & Morrow
INSURANCE AND FINANCIAL SERVICES

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas
(905) 383-1650

HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N6

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) **763-5161**

Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų.

TORONTONT

Anapilio parapijos žinios

• Rugpjūčio 21, sekmadienį, parapijiečiai kviečiami dalyvauti metinėse lietuvių pamaldose Midlande. Iškilnės bus pradėtos lauke prie Kanados kankinių šventovės 2.30 v.p.p. Kryžiaus kelių ėjimu. Tuo pačiu metu šventovėje bus klausoma išpažinčių. Iškilmingos Mišios ir Lietuvos kankinių paminėjimas šventovėje prasidės 3 v.p.p.

• Buvusieji 1952 m. Toronto Stasio Šalkauskio moksleivių ateitininkų kuopos nariai rengia gegužinę liepos 31, sekmadienį, Wasaga Beach mieste prie Gerojo Ganytojo šventovės tuojau po 10.30 v.r. Mišių ir kviečia dalyvauti to meto kaimyninės Hamiltono ateitininkų kuopos narius bei visus ateitininkus ir jiems prijauniančius.

• Žodis tarp mūsų knygelių liepos-rugpjūčio laidą platina Albina Augaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

• Anapilio knygyne galima įsigyti neseniai iš Lietuvos gautų įvairių rūšių maldaknygių. Taipgi galima įsigyti neseniai išleista Anapilio vaikų choro "Gintarėliai" garsaploktę (CD).

• Anapilyje esančiame Kanados lietuvių muziejuje dar vyksta paroda "Prisiminkime Lietuvį dienų linksmybes!" Parodoje – vaizdai iš įvairiose vietovėse rengtų Kanados lietuvių dienų. Lankymo laikas: sekmadieniais – nuo 9.30 v.r., o pirmadieniais – nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

• Mišios liepos 10, sekmadienį: 9.30 v.r. už Ažubalių giminių mirusių; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 10.30 v.r. už Hiršų mirusių; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje liepos 9, šeštadienį, 3 v.p.p. už Vilky šeimos mirusių.

Išėivijos lietuvių klierikų studijų fondui \$100 aukojų K. Balyta.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojų: \$100 – L. Baumgardas; \$30 – Z. Stančikienė.

Išganytojo parapijos žinios

• Pamaldos 11.15 val. ryto kiekvieną sekmadienį.

Birželio 29 d. TŽ redakciją aplankė viešnios iš Lietuvos, renkančios medžiagą apie 1-ąją TŽ redaktorių istoriką dr. Adolfą Šapoką. Iš k. Č. Senkevičius, Vilniaus pedagoginio un-to dr. Nelė Asadauskienė, Šapokos gimnazijos Utenoje mkt. Jolita Baltušienė, KL muziejaus-archyvo vedėja dr. Rasa Mažeikaitė, Šapokos gimnazijos mkt. Birutė Kairienė. Nuotr. R. Jonaitienės

PARDUODU gintarus, paveikslus, kilimus ant sienų kabinti ir valgomojo indų komplektą 12 žmonių, "silverplate" – 8-niems Holmes & Edwards Inlaid. Tel. 705 429-3696.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Mišių tvarka vasarą nepasikeitė. Mišios lietuvių kalba 8 v.r., 10.45 v.r. ir 12.15 v.d., anglų kalba – 9 v.r. Išpažinčių klausoma prieš kiekvienas Mišias.

• Liepos 5 d. palaidota a.a. Aldona Lukošienė, 69 m. Paliko sūnų Edvardą ir dukrą Jūratę su šeima.

• Liepos ir rugpjūčio mėnesių "Žodis tarp mūsų" knygutės yra padėtos parapijos šventovės prieangyje. Kaina – \$5.

• "Kelionė į Punksą ir Seinus" – tai 53 minučių Lietuvoje pagaminta vaizdajuostė, prie kurios prijungta 35 minučių "Lietuvos jaunimo dienos". Platina V. Kolyčius, tel. 416-654-5481.

• Liepos 3, sekmadienį, Mišiomis ir vėliavų pakėlimu "Kretingos" stovyklavietėje, Vasagoj, prasidėjo pirmoji vasaros stovykla, skirta lietuviškai nekalbantiems lietuvių kilmės vaikams. Stovyklos vyriausia organizatorė Lina Kuliavienė užregistravo 110 stovyklautojų. Stovyklos komendantai M. Žemaitis ir Z. McKenna; kapelionas prel. E. Putrimas; jam talkina lietuviai pranciškonai br. Antanas Blužas, OFM, ir br. Alvydas Virbalis, OFM, stovyklos slaugė Rasa Chomyc, šeimininkės: E. Houle, R. Butauskienė, L. Butrimienė, I. Lukošienė, J. Olekienė, R. Muržienė ir J. Žemaitienė; stovyklautojos prižiūri 33 vadovai. Stovykla baigsis liepos 16 d., o liepos 17 – 30 d.d. stovyklaus lietuviškai kalbantys vaikai. L. Coutreau, E. Lukošius ir M. Murza tvarko visus medžiaginius stovyklavietės reikalus. Šeimų su vaikais stovykla vyks rugpjūčio 7 – 13 d.d.

• Stovyklų metu Mišios stovyklautojams, svečiams bei apylinkėse gyvenantiems lietuviams vyksta 11 v.r.

• Mišios sekmadienį, liepos 10: 8 v.r. už a.a. T. Liudą Janušką, OFM; 9 v.r. už a.a. Juliją Koperskienę; 10.45 v.r. už a.a. Oną ir Antaną Mockus, už a.a. Oną Grigaravičienę, už a.a. Pranutę ir Juozą Siminkevičius; 12.15 v.d. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Lietuvių Namų žinios

• Liepos 3 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 120 svečių. Pranešimą padarė Kultūros komisijos vicepirmininkė G. Bijūnienė.

• Lietuvių Namų ir Labdaros valdybos posėdis – liepos 27 d., 6.30 v.v. LN seklyčioje.

• Barui "Lokys" skubiai reikalingas tarnautojas (barmenas). Dėl papildomos informacijos teirautis tel. 416 532-3311 arba kreiptis į Lietuvių Namų raštinę.

Muziejaus-archyvo žinios

• Šią savaitę padedame Montrealio skautų vadovams atrasti tinkamų knygų vesti stovykloje užsiėmimams apie Lietuvos pilis bei praeitį. Mielai padėsime visiems jaunimo organizacijų vadovams rasti tinkamų nuotraukų, iliustracijų, papildomų žinių apie Lietuvos folklorą, meną, muziką, istoriją ir geografiją.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Platinami apgaulingi pranešimai apie apdegusius Ramūną ir Gintarą Gruodžius, kurių neva Kauno klinikos tinkamai negydo. El. paštu prašoma suaukoti \$30,000 jų gydymo išlaidoms padengti. Per patikimus šaltinius S. Garalevičius susisieks su pačiu ligitu – jis, pasirodo, nieko nežino apie jo labai renkamą paramą, sėkmingai sveiksta, ir jokių priekaištų dėl gydymo neturi. Todėl jei gautumėte tokį prašymą, netikėkite juo ir neleiskite sukčiams pasipelnyti kitų žmonių nelaimės sąskaita. (Perdavė L. Misevičius)

IEŠKOME MOTERS, kuri gyventų kartu, padėtų vyresnio amžiaus porai namų ruošos darbuose High Park rajone. Skambinti tel. 416 839-9974.

PARDUODAME bufetą, rašomąjį stalą, plytą ir akordeoną. Skambinti tel. 416 763-7145.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

"BALTIC TREE SERVICE". Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų, visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagražinsiu jūsų kiemo vaizdą! Darius Lelis: 647-519-2299 (nešioj.)

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI. Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

PUNIA CONSTRUCTION LTD.

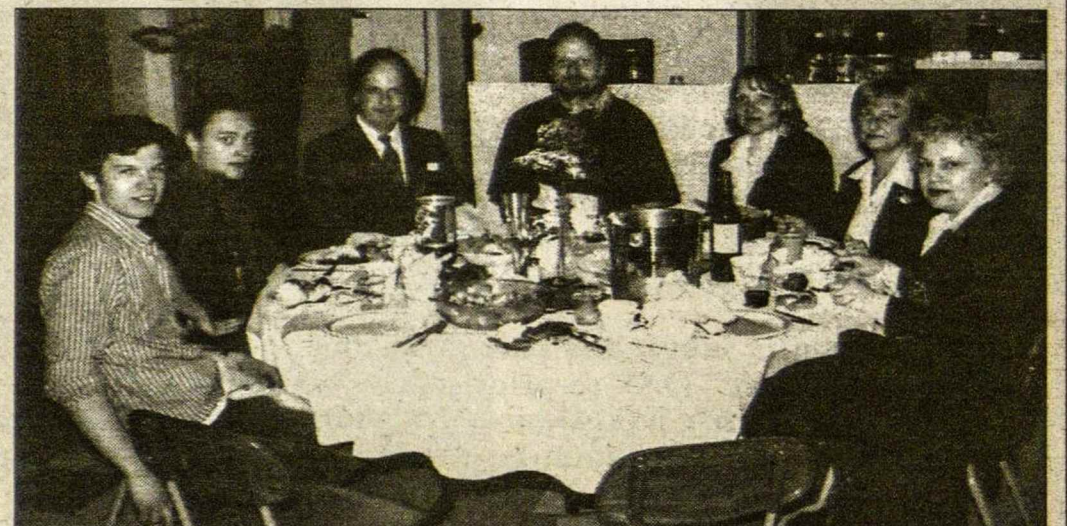
REMONTAI vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

MONTREALQUE

"Lito" tarnautojai ir padėjėjai 50-mečio susirinkime. Iš k. – G. Gaputis, A.P. Mickus, A.J. Mickus, G. Niedvaras, T. Mickienė, N. Šukienė, Z. Semberov

Aušros Vartų parapija

Aukšinio amžiaus "Rūtos" klubo išvyka į "Upper Canada Village" bus liepos 19, antradienį, o ne liepos 21 d., kaip buvo anksčiau planuota. Kelionė nariams 10 dol., svečiams 30 dol. Registracija ir informacija pas Br. Niedvarą, 762-1925. D.S.

Šv. Kazimiero parapija

Sveikiname parapijietę Anne Kreivienę jos 100 metų gimtadienio proga. Duktė ir žentas, Carol Ann ir Algis Gražys, šeštadienį, birželio 25, surošė didelį balių mamytės gimtadieniui. Suvažiavo giminės ir pažįstami, vietiniai ir iš Vankūverio, San Francisco, Toronto ir Mičigano. Montrealio televizijos stotis CFCF nufilmavo balių ir ji rodė per dvi žinių laidas šeštadienio vakare. Vietinio laikraščio *Le Messenger LaSalle* fotografas padarė daug nuotraukų. Iškilnė prasidėjo šv. Mišiomis. Kai kunigas paklausė sukaktuvininkę, kaip sulaukti 100 metų, ji atsiliepė: "Aš tikiu į Dievą". Po to vyko sveikinimai ir šilta vakarienė. Anne Žvingelaitė-Kreivienė gimė Montrealyje 1905 m. liepos 6 d. Ji buvo vy-

riausia šeimoje iš 4 mergaičių ir 1 brolio, teišlikusi viena. 1942 m. ji ištekojo už montrealiečio lietuvių Antano Kreivio. Šiomet jie švęs 63 metų vedybų jubiliejų. Jų duktė Carol Ann taip pat ištekojo už montrealiečio lietuvių Algimanto Gražio ir sukūrė lietuvišką šeimą. Jos vaikaitės Christine gyvena Toronte, o Brigita Vankūveryje. Jos provaikaitė Elizabeth ir Eric Warrian gyvena Toronte. A. Kreivienė buvo Šv. Elzbiotos dr-jos pirmninke daugiau kaip 25 metus ir narė Šv. Onos draugijos.

A.a. Kazimieras (Charlie) Yuška, 94 metų, mirė birželio 21 d., vyras a.a. Alice Kriščiūnaitės-Yuška. Liūdi dukterėčia Montrealyje Nancy Kriščiūnaitė-Greibus ir jos šeima bei dukterėčia Lietuvoje Ona Bridžiuvienė. Per šv. Mišias Šv. Kazimiero šventovėje giedojo Daiva Jaugelytė-Zatkovic ir Andrėja Celtoriūtė-Beniušis, vargonavo Aleksandras Stankevičius. Po gedulinių Mišių velionis palaidotas šalia žmonos *Notre Dame des Neiges* kapinėse. Vietoj gėlių giminės prašė aukų "Heart and Stroke Foundation of Quebec".

Šv. Kazimiero parapijietė Anne Kreivienė, sulaukusi 100 metų, sėdi šalia vyro Antano Kreivio per jos gimtadienio balių birželio 25 d. Stovi (iš k.) vaikaitė Brigita, žentas Algis Gražys, duktė Carol Ann, vaikaitė Christine su šeima Eric, Elizabeth ir vyras David Warrian. Nuotr. V. Lietuvinkaitės

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue de Sève
Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE STE., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

IŠNUOMOJAMAS 4 miegamųjų namas kaime netoli Vasagos savaitėmis arba savaitgaliais. Priedo yra atskiras vieno miegamojo butas. Skambinti Ritai tel. 705 487-0051.